

Vysoká škola ekonomická v Praze

Fakulta managementu v Jindřichově Hradci

Bakalářská práce

Lukáš Vlna

2008

Vysoká škola ekonomická v Praze

Fakulta managementu v Jindřichově Hradci

Katedra managementu podnikatelské sféry

Management podniku a daně

Vypracoval:

Lukáš Vlna

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Jiří Dvořák

Praha, březen 2008

Prohlášení

Prohlašuji, že bakalářskou práci na téma

»Management podniku a daně«

jsem vypracoval samostatně.

Použitou literaturu a podkladové materiály

uvádím v příloženém seznamu literatury.

Praha, březen 2008

.....
podpis studenta

Anotace

Management podniku a daně

Cílem této práce je zjištění vlivu zdanění při investičním rozhodování v souvislosti s daňovými odpisy dlouhodobého hmotného majetku.

V bakalářské práci se pokusím zjistit, zda by bylo možné v daném podniku snížit daňovou zátěž změnou způsobu odpisování dlouhodobého hmotného majetku a zda stát postupně prováděnými změnami v odpisových skupinách a změnami odpisových metod nepřímo pomáhá snížit daňovou zátěž podniku.

březen 2008

Poděkování

Za cenné rady, náměty a inspiraci

bych chtěl poděkovat

Ing. Jiřímu Dvořákovi

z Vysoké školy ekonomické v Praze,

Fakulty managementu v Jindřichově Hradci.

Obsah

Úvod	1
1 Metodologicko-teoretická část	2
2 Management	2
2.1 Základní funkce managementu.....	3
2.1.1 Plánování	3
2.1.2 Organizování	3
2.1.3 Vedení.....	4
2.1.4 Kontrola.....	4
2.2 Finanční rozhodování podniku.....	5
2.2.1 Typy finančního rozhodování podniku.....	5
2.2.2 Vliv daně ze zisku na finanční rozhodování.....	6
2.2.2.1 Vliv zdanění při investičním rozhodování – daňové odpisy	7
2.2.2.2 Alternativy k odpisům hmotného majetku	8
3 Veřejné příjmy v ČR	9
3.1 Daňové příjmy	9
3.1.1 Přímé daně	10
3.1.1.1 Daň z příjmů	11
3.1.1.2 Majetkové daně.....	13
3.1.2 Nepřímé daně.....	13
3.1.3 Ostatní daňové příjmy	15
3.2 Veřejné příjmy nedaňové.....	16
3.3 Daňové odpisy hmotného a nehmotného majetku.....	16
3.3.1 Metody odpisování	17
3.3.2 Rovnoměrné odpisování hmotného majetku	19
3.3.3 Zrychlené odpisování hmotného majetku.....	20
3.3.4 Odpisy nehmotného majetku	21
4 Praktická část	22
4.1 Představení společnosti	22
4.2 Stanovení podnikové diskontní míry.....	23
4.3 Porovnání metod odpisování	25
4.3.1 Rovnoměrné odpisování	25
4.3.2 Rovnoměrné odpisování s urychlením o 10 %.....	26
4.3.3 Zrychlené odpisování	27
4.3.4 Zrychlené odpisování s urychlením o 10 %	28
4.3.5 Srovnávací tabulka	29
4.4 Porovnání změn v odpisových skupinách 1999 – 2007	32
4.4.1 Výpočty při konstantní sazbě daně z příjmů PO	32
4.4.2 Výpočty při skutečné sazbě daně z příjmů PO	34
4.4.3 Grafické srovnání	36
Závěr	37
Literatura	39
Příloha 1	40

Úvod

Management každého podniku musí zastávat mnoho funkcí a činností, aby byl dosažen hlavní cíl, pro který je každý soukromý podnik založen, tj. tvorba zisku, resp. zvyšování tržní hodnoty společnosti. Mezi hlavní rámcové funkce managementu pak patří činnosti spojené s plánováním, organizováním, vedením lidí a kontrolou. Součástí těchto funkcí je i finanční rozhodování managementu. V tomto ohledu je finanční rozhodování podniku bezpochyby velmi ovlivňováno zdaněním, které je pak jedním z velmi významných faktorů určujících ziskovost každého podniku. Ačkoliv daně jsou hlavním příjmem veřejných rozpočtů, ze kterých se financují veřejně prospěšné služby (policie, školství, bezpečnost státu aj.) a bez kterých by žádný stát nemohl fungovat, je v zájmu každého podniku minimalizovat svou daňovou povinnost, a tím zvyšovat vlastní ziskovost. Jelikož každý podnik se pokouší v rámci zákonných možností optimalizovat svou daňovou povinnost, stává se pak úspěšná optimalizace této daňové povinnosti jednou z možných konkurenčních výhod podniku.

Tato bakalářská práce se bude zabývat některými možnostmi, jak pomoci managementu daného podniku při zvyšování daňové úspory. Jako hlavní problém byl pak stanoven vliv zdanění při investičním rozhodování managementu v souvislosti s daňovými odpisy dlouhodobého hmotného majetku. Cílem této práce je zjištění, zda by bylo možné v daném podniku snížit daňovou zátěž změnou způsobu odpisování dlouhodobého hmotného majetku a zda stát postupně prováděnými změnami v odpisových skupinách a změnami odpisových metod nepřímo pomáhá snížit daňovou zátěž v daném podniku. První pracovní hypotézu k ověření pak lze popsat jako: současná hodnota daňových úspor z odpisů se zvyšuje za předpokladu *a)* zkracování doby odpisování dlouhodobého hmotného majetku, *b)* přesouvání větší části odpisů do prvních let doby odpisování, to vše při stanovené podnikové diskontní míře. Druhou pracovní hypotézu k ověření pak lze popsat jako: změna daňového systému během let 1999 – 2007 měla pozitivní vliv na zvyšování současné hodnoty daňové úspory z odpisů dlouhodobého hmotného majetku. Metody k ověření těchto hypotéz budou spočívat v porovnání jednotlivých metod odpisování, dále v časovém porovnání změn v odpisových skupinách v letech 1999 – 2007 a dále ve výpočtu podnikové diskontní míry na základě analýzy účetních výkazů daného podniku.

V teoretické části této práce provedu stručný úvod do problematiky funkcí managementu a problematiky daňového systému ČR, v praktické části pak již provedu jednotlivé analýzy možných daňových úspor v daném podniku.

1 Metodologicko-teoretická část

V prvním oddílu teoretické části této bakalářské práce uvedu přehled základních funkcí managementu, tj. plánování, organizování, vedení a kontrola, a dále zmíním různé typy finančního rozhodování podniku. Jedna ze subkapitol v tomto oddílu pak bude věnována vlivu zdanění při investičním rozhodování v souvislosti s daňovými odpisy.

V druhém oddílu teoretické části této práce uvedu přehled daňového systému ČR a dále metody odpisování hmotného a nehmotného majetku. Tento teoretický základ pak bude důležitý pro pochopení prováděných analýz v praktické části práce.

2 Management

Existuje mnoho definic managementu a současně i slovo management má několik různých významů. Pod slovem management můžeme rozumět jednak osoby, které řídí nějaký podnik, jednak obecný pojem popisující určitý způsob vedení lidí, a dále odbornou disciplínu, která je předmětem výzkumu či studia. Z obsahové roviny lze pak management například definovat jako dosahování předem stanovených cílů za pomoci plánování, organizování, vedení a kontrolování práce jiných lidí. Jak již z takovéto definice vyplývá, je management činnost, která sama o sobě nevytváří žádné „hmatatelné“ výsledky, nicméně tato činnost zásadně ovlivňuje efektivitu činností ostatních lidí. Proto lze bez nadsázky tvrdit, že bez kvalitního managementu se v současném, silně konkurenčním prostředí neobejde žádná společnost.

Jiná z definic managementu pak například zní: *„Management lze chápat jako proces koordinování činností skupiny pracovníků, realizovaný jednotlivcem nebo skupinou lidí za účelem dosažení určitých výsledků, které nelze dosáhnout individuální prací“* [2], s. 24.

Ať již budeme jmenovat jakoukoli definici managementu, je nepochybné, že v dnešním světě se bez kvalitních manažerů neobejdeme. V podstatě všechny činnosti v konání lidském potřebují kvalitní řízení. V této souvislosti pak ještě stojí za zmínku, že kvalitní management není potřeba pouze v akciových společnostech či společnostech s ručením omezeným, ale též v nemocnicích, nadacích, muzeích, úřadech, policii aj. Ve své podstatě pak vlastně i vláda státu je vrcholným managementem svého národa.

2.1 Základní funkce managementu

2.1.1 Plánování

Plánování je proces zaměřený na dosažení budoucích cílů. Z toho vyplývá, že podnik může plánovat jen takové skutečnosti, které si předem stanovil jako své cíle. K jednotlivým plánům je též nutné přiřadit konkrétní zdroje, akce a pravidla. Plány k dosažení konkrétních cílů můžeme rozdělit na strategické, taktické a operativní, kdy tyto plány na sebe hierarchicky navazují. Strategické plány jsou plány zaměřené dlouhodobě (5 a více let) a řeší základní otázky dalšího vývoje podniku (na jaké trhy se orientovat, jak postupovat proti konkurenci, jaké produkty vyrábět, jak financovat růst aj.). Taktické plány jsou střednědobé plány na 1 rok až 5 let a řeší otázky jako jsou marketingový plán, plán výroby, plán odbytu, plán investic, finanční plán aj. Operativní plány jsou pak plány krátkodobé (do 1 roku) a řeší otázky zaměřené na konkrétní podnikové úkoly.

Funkce plánování je zcela nezastupitelná, protože budoucnost bez cílů (a cíl bez plánu) zůstává jen zbožným přáním. To, co si podnik (a nejen podnik) nenaplňuje, se také většinou samo od sebe nestane. [2]

2.1.2 Organizování

Organizování je manažerská funkce, která má za cíl uspořádat prvky určitého systému a jejich činnosti tak, aby byly co nejefektivněji dosaženy cíle podniku. K organizování pak patří takové pojmy jako jsou organizační struktura, dělba práce, rozpětí řízení, kompetence.

Organizační struktura stanovuje hierarchii jednotlivých prvků v rámci daného podniku, tzn. nadřízenost a podřízenost. Organizační struktury pak můžeme například dělit podle stupně formalizace, stupně centralizace či stupně složitosti. Další vlastností organizačních struktur je dělba práce. Ta spočívá v rozdělení hlavních úkolů podniku do specializovaných, dílčích pracovních úkonů. Dělbba práce je ekonomicky efektivní pouze do určité míry (při přílišné či nedostatečné dělbě práce náklady na pracovní sílu rostou). Jinou vlastností organizačních struktur je pak rozpětí řízení, tzn. počet podřízených na jednoho nadřízeného. Plochá organizační struktura má malý počet řídicích úrovní ve vztahu k celkovému počtu pracovníků, strmá organizační struktura má naopak velký počet řídicích úrovní. Současní manažeři upřednostňují spíše menší počet řídicích úrovní, nicméně výběr vhodného rozpětí řízení významně závisí na konkrétní situaci podniku. Kompetenci pak lze definovat jako přiřazení pravomoci (práva rozhodovat) a zodpovědnosti k dané pracovní pozici. [2]

2.1.3 Vedení

Lidské zdroje jsou nejdůležitější „aktivum“ každého podniku. K tomu, aby byly správně motivovány, slouží další manažerská funkce, a to *vedení*.

Lidský faktor přispívá nejvyšší měrou ke konkurenceschopnosti každého podniku. Funkce vedení pak spočívá v tom, že každý manažer by měl být schopný přesvědčovat druhé tak, aby dosahovali stanovených podnikových cílů. Jak toho může manažer dosáhnout? Hlavní metodou pro cílově zaměřené přesvědčování je motivace. Motivací se zabývá například sociální psychologie, nicméně pro účely této subkapitoly jen stručně nastíním hlavní motivační faktory. Motivace sestává z motivačního procesu, na jehož začátku stojí napětí zapříčiněné neuspokojenou potřebou jedince, a kdy skrze cílově orientované chování je dosaženo uspokojení této potřeby. Motivace je tedy aktivita zaměřená na cíl. To, co může být cílem motivačního procesu, osvětlují mnohé teorie potřeb. Jako dvě významné teorie mohou uvést Maslowovu teorii potřeb (kdy potřeby se dělí na pět hlavních hierarchických oblastí - fyziologické potřeby, potřeba jistoty a bezpečí, sociální potřeby, potřeba uznání a potřeba seberealizace) a Herzbergovu dvoufaktorovou teorii potřeb, kdy Herzberg definoval dva faktory motivace, a to dissatisfactory (jejich nepřítomnost zvyšuje nespokojenost) a motivatory (jejich přítomnost zvyšuje spokojenost). Jako praktické faktory motivace pracovníků pak lze jmenovat např. peněžní odměny, pružnou pracovní dobu, obohacení práce, rozšiřování práce aj. K (de)motivaci pracovníka pak zajisté přispívá i moc manažera, ať již formální (řídicí kompetence) či neformální (zkušenosti, charisma). [2]

2.1.4 Kontrola

Kontrola je funkce managementu, jejímž cílem je zjišťování, zda skutečné výsledky odpovídají výsledkům plánovaným. Z této definice tedy vyplývá, že kontrola je činnost úzce navazující na plánování. Typy kontrol, které jsou pak managementem podniku uskutečňovány, jsou kontroly preventivní, průběžné a zpětnou vazbou. Rozdíl v nich spočívá v tom, zda daná kontrola probíhá na začátku, v průběhu či po skončení plánované činnosti. Proces kontroly je orientován na zjišťování odchylek od stanoveného plánu, kdy pomocí porovnání zjištěných údajů s předem stanovenými standardy (může se jednat například o peněžní či fyzické jednotky) je navrženo nápravné opatření. Má-li být kontrola efektivní, je samozřejmě nutné mít k dispozici všechny potřebné informace. Relativně snadno lze získat informace o výsledcích činností jako jsou výroba či prodej, na druhou stranu se velmi těžko analyzují výsledky související s výzkumem, vývojem či právními záležitostmi. [2]

2.2 Finanční rozhodování podniku

2.2.1 Typy finančního rozhodování podniku

Jak uvádí kolektiv autorů [4], s. 28, „*finanční rozhodování podniku můžeme charakterizovat jako proces výběru optimální varianty získávání peněz, podnikového kapitálu a jejich užití z hlediska základních finančních cílů podnikání a s přihlédnutím k různým omezujícím podmínkám*“. Nejdůležitější typy strategických finančních rozhodnutí týkající se dlouhodobého majetku a dlouhodobého kapitálu lze rozdělit na rozhodování o:

- *celkové výši potřebného kapitálu v závislosti na očekávané potřebě majetku podniku,*
- *strukturu podnikového kapitálu v závislosti na podílu a formě vlastního a cizího kapitálu, a dále v závislosti na ceně a rizikovosti různých druhů kapitálu,*
- *strukturu podnikového majetku v závislosti na podílu oběžného a dlouhodobého majetku, a dále na podílu peněžních prostředků vůči celkovým aktivům,*
- *užití podnikového kapitálu v závislosti na tom, zda investovat například do cenných papírů či dlouhodobého majetku,*
- *rozdělení zisku po zdanění v závislosti na nutnosti tvořit rezervní fondy, vyplácet dividendy či potřebě rozšířit podnikový majetek,*
- *různých formách převzetí a spojování podniků v závislosti na posouzení hospodářského efektu možné akvizice či fúze. [4]*

V návaznosti na tato strategická finanční rozhodnutí musí management podniku provádět i řadu krátkodobých finančních rozhodnutí, která se týkají krátkodobého majetku a krátkodobého kapitálu. Na rozdíl od strategického finančního rozhodování je však krátkodobé finanční rozhodování méně riskantní a jednodušeji realizovatelné. Tato rozhodnutí pak lze rozdělit na rozhodování o:

- *velikosti a strukturu jednotlivých složek oběžného majetku v závislosti na optimalizaci poměru jednotlivých složek oběžného majetku,*
- *optimální formě krátkodobého kapitálu v závislosti na možnosti využití různých druhů krátkodobých závazků (např. obchodních úvěrů či finančních záloh),*
- *možnostech ochrany proti různým formám rizika v závislosti na změnách cen, úrokových sazeb, devizových kurzů aj. [4]*

2.2.2 Vliv daně ze zisku na finanční rozhodování

Daň ze zisku nejvýznamněji ovlivňuje finanční rozhodování managementu. Toto rozhodování se pak zaměřuje na různé oblasti podnikání. Jako některé důležité oblasti můžeme jmenovat – *vliv zdanění na*:

- *volbu právní formy podnikání* – obecně podniky fyzických a podniky právnických osob jsou rozdílně zdaňovány,
- *investiční rozhodování v souvislosti s daňovými odpisy* – viz další subkapitola,
- *přístup k úvěrům* – úrok z úvěru je daňově uznatelný náklad a tedy cena úvěru (úrok) se úměrně snižuje díky daňové úspoře ve výši $\text{úrok} \times \text{sazba daně}$,
- *rozhodování o využití leasingu* – leasing je za určitých podmínek též daňově uznatelný náklad, a platí zde tedy analogie daňové úspory jako u úvěru,
- *riziko podnikání* – v tomto případě na sebe stát přejímá část rizika podnikatele tím, že umožňuje daňovému subjektu snížit základ daně o daňové ztráty minulých let. V současnosti platí, že je možné odečíst si daňovou ztrátu maximálně v pěti následujících zdaňovacích obdobích poté, kdy byla ztráta dosažena,
- *podporu tvorby některých druhů rezerv* – toto platí u takových rezerv, které jsou daňově uznatelné (např. rezervy na opravy hmotného majetku s dobou odpisování 5 a více let),
- *možnost zahraniční kapitálové účasti na podnikání* – nižší zdanění má pozitivní vliv na rozhodování potenciálních zahraničních investorů. Příliv zahraničního kapitálu pak pozitivně ovlivňuje platební bilanci země, zvyšuje zaměstnanost a zvyšuje tvorbu hrubého domácího produktu,
- *reinvestování zisku* – akcionáři se mohou rozhodnout, zda si nechají vyplátit dividendy, kdy ale musí počítat s dalším zdaněním srážkovou daní 15 %, anebo zda reinvestují zisk zpět do podniku, a tím budou profitovat z vyšší ceny akcie. Jen připomeňme, že u fyzických osob po 6ti měsících držení akcií není případný zisk z prodeje akcií zdaňován vůbec,
- *personální politiku* – v tomto případě lze porovnat čistý příjem pracovníka s čistým nákladem zaměstnavatele (po realizaci daňové úspory),
- *poskytování darů* – je-li dar poskytnut za účelem jmenovaným v zákoně (např. na vědu, charitu), lze jeho hodnotu odečíst ze základu daně (do 5 % základu). [1] [3] [4]

2.2.2.1 Vliv zdanění při investičním rozhodování – daňové odpisy

Investiční rozhodování má za cíl rozhodnout o tom, jaký dlouhodobý (investiční) hmotný majetek si podnik pořídí s tím, aby tento majetek v budoucnu přinesl podniku prospěch (zvýšení zisku). Toto rozhodování může do značné míry ovlivnit i metoda, jakou bude zvolený investiční majetek *daňově* odpisován (tedy zahrnován do daňově uznatelných nákladů podniku). Pokud bychom uvažovali „běžným“ způsobem, došli bychom k závěru, že není podstatné, jakou si zvolíme metodu odpisování, protože ve výsledku vždy odepíšeme investiční majetek jen do výše pořizovací ceny (a toto pravidlo skutečně platí pro všechny současné metody odpisování dlouhodobého hmotného majetku). Otázka tedy zní, jak mohou daňové odpisy ovlivnit finanční rozhodování managementu podniku? Odpověď spočívá ve dvou dalších faktorech. Z každého daňově uznatelného nákladu (a tedy i z daňového odpisu), vzniká podniku tzv. daňová úspora. Celková výše daňové úspory je ovlivněna jednak *sazbou daně* z příjmů právnických osob (v roce 2007 je tato sazba 24 %) a jednak *současnou hodnotou* budoucí daňové úspory. Z toho vyplývá, že celková současná hodnota daňových úspor z odpisů není rovna budoucí (nominální) hodnotě daňových úspor z odpisů.

Je-li jedním z ovlivňujících faktorů sazba daně, je zjevné, že se změnou této sazby též dochází ke změně daňové úspory. Management podniku se pak může rozhodovat, zda je výhodnější nakoupit investiční majetek nyní, nebo až později (například díky očekávání dalšího snižování sazby daně [což by v budoucnu vedlo i ke snížení daňové úspory], anebo díky očekávání dalšího snižování sazby daně a změn v odpisových skupinách).

Je-li druhým ovlivňujícím faktorem současná hodnota daňové úspory, může se management podniku rozhodovat, zda je výhodnější odpisovat rovnoměrně, zrychleně či s využitím urychlení. Na tuto otázku dává odpověď praktická část této práce.

Proto, abychom mohli spočítat současnou hodnotu, se potřebujeme seznámit s tzv. *podnikovou diskontní mírou*. Diskontní míra je vlastně odúročitel, kterým přepočítáváme budoucí hodnotu peněz na současnou hodnotu. Budeme-li mít v bance na konci roku částku ve výši **1 000 Kč** a víme, že banka dává úrok **10 %** p.a., znamená to, že jsme museli na začátku roku vložit částku **909 Kč**. Tento princip platí i pro daňovou úsporu. Bude-li na konci prvního roku *daňový odpis* roven 5 000 Kč, vznikne nám tím *daňová úspora* ve výši 5 000 Kč x sazba daně 24 % = **1 200 Kč**. Při 10% podnikové diskontní míře se bude současná hodnota této daňové úspory rovnat **jen 1 091 Kč**. A jak určíme podnikovou diskontní míru? Na tuto otázku odpoví též praktická část této práce. Na tomto místě jen

zmíním, že podniková diskontní míra úzce souvisí s rentabilitou kapitálu vloženého do podnikání (resp. s náklady na jeho získání).

Na závěr této subkapitoly, která přímo souvisí s hlavním problémem této bakalářské práce, uvedu, co je vlastně cílem rozhodování managementu v souvislosti s daňovými odpisy. Tak jako každé rozhodování managementu, by i toto finanční rozhodování mělo přispět k větší ziskovosti podniku. V tomto případě by cílem rozhodnutí měla být maximalizace současné hodnoty daňových úspor z odpisů dlouhodobého hmotného majetku. Výsledkem jsou větší peněžní toky pro podnik a tím i větší motivace pro investování. Stát pak v tomto ohledu může úpravami metod odpisování a změnou sazby daně (ne)podporovat investiční atmosféru. [3]

2.2.2.2 Alternativy k odpisům hmotného majetku

V návaznosti na předchozí subkapitulu ještě uvedme, jaké existují alternativy k daňovým odpisům, resp. alternativy k nákupu dlouhodobého hmotného majetku.

Jednou z možností, jak nemuset vůbec nakupovat potřebný investiční majetek, je jeho pořízení na *leasing*. Leasing je vlastně pronájem daného investičního majetku, takže aniž by podnik musel daný majetek nakupovat, může ho plně používat ke svým podnikatelským aktivitám. Cenou za tento pronájem je leasingová splátka. Rozlišují se 2 druhy leasingu:

- *operativní leasing* – jedná se o ryzí pronájem. Nájemce platí pronajímateli leasingovou splátku, která se automaticky stává nákladovou položkou nájemce. Předmět nájmu zůstává ve vlastnictví pronajímatele a nájemci nevyplývají z pronájmu žádná předkupní práva. Na druhou stranu tento leasing zahrnuje veškeré služby (pojištění, opravy, asistenci aj.). Tato varianta leasingu je dražší než finanční leasing,
- *finanční leasing* – hlavní rozdíl oproti operativnímu leasingu spočívá v tom, že předmět nájmu přechází po skončení leasingové smlouvy do vlastnictví nájemce. Nájemné je daňově uznatelný náklad jen za určitých podmínek (např. doba pronájmu musí být delší než 20 % příslušné doby odpisování, minimálně ale 3 roky). K tomuto druhu leasingu je většinou poskytováno méně dalších služeb.

Další možností, jak snížit daňovou povinnost podniku, je vytváření *rezerv*. Pro daňové účely je však možné uznat jen některé, zákonem stanovené druhy rezerv. Nejdůležitějším typem rezerv jsou pro naše účely *rezervy na opravu hmotného majetku*. Ty je možné tvořit u majetku, jehož doba odpisování je alespoň 5 let. Z daňového hlediska je patrné, že praktické využití rezerv při financování investičního majetku je omezené. [3] [5]

3 Veřejné příjmy v ČR

Cílem této kapitoly je přiblížení daňového systému ČR. Hlavní pozornost bude věnována veřejným příjmům daňovým a dále metodám odpisování dlouhodobého majetku.

Na začátku této kapitoly ještě zmiňme pojem *veřejný rozpočet*. Hlavní funkce veřejných rozpočtů jsou funkce alokační, redistribuční a stabilizační. Každý rozpočet pak má svou stránku příjmovou a výdajovou. Rozpočtovými výdaji jsou financovány veřejné statky (např. bezpečnost, školství, infrastruktura), transfery různým subjektům (např. dotace, důchody) a dále lze rozpočtovými výdaji ovlivňovat makroekonomické ukazatele státu. K těmto veřejným rozpočtovým výdajům je pak potřeba zajistit i *veřejné příjmy*.

Hlavními zdroji plnění veřejných rozpočtů jsou daně. Dle ekonomické teorie jsou daní všechny platby, které splňují tři kritéria – nenávratnost, neekvivalentnost a nedobrovolnost. Z právního hlediska je pak daní jen to, co má ve svém názvu slovo „daň.“ Z toho vyplývá, že ne všechny ekonomické daňové platby jsou nazývány daněmi. Například daněmi z právního hlediska nejsou platby na sociální pojištění, ačkoli splňují výše uvedená kritéria. V následujícím textu probereme všechny varianty veřejných daňových příjmů.

3.1 Daňové příjmy

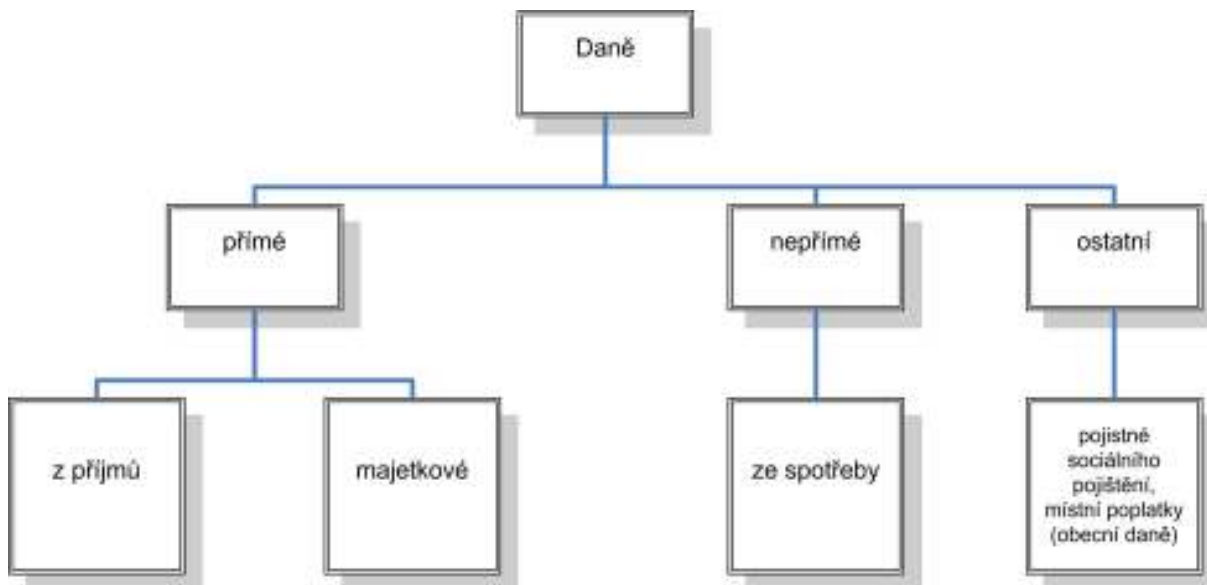
Daňové příjmy jsou nejvýznamnější příjmy veřejných rozpočtů. Daně představují přibližně 90 % všech veřejných příjmů. Státy avšak nevyužívají jednu „velkou“ daň, ale soustavu mnoha „menších“ daní. Tato soustava daní se svými vazbami tvoří *daňový systém* daného státu. Důvodem pro využívání několika druhů daní je, že každá daň má svá pozitiva i negativa. Cílem při vytváření uceleného funkčního daňového systému státu pak musí být snaha o minimalizaci negativních stránek daní. Další funkcí, kterou daňový systém musí plnit, je možnost provádění rozpočtové (fiskální, stabilizační) politiky.

Můžeme vyjmenovat tyto *požadavky* na daňový systém:

- daňová spravedlnost,
- daňová efektivnost,
- právní perfektnost,
- jednoduchost a srozumitelnost,
- správné ovlivňování chování ekonomických subjektů.

Celý daňový systém ČR s jednotlivými druhy daní lze nejjednodušeji vyjádřit následujícím schématem.

Obr. 3-1

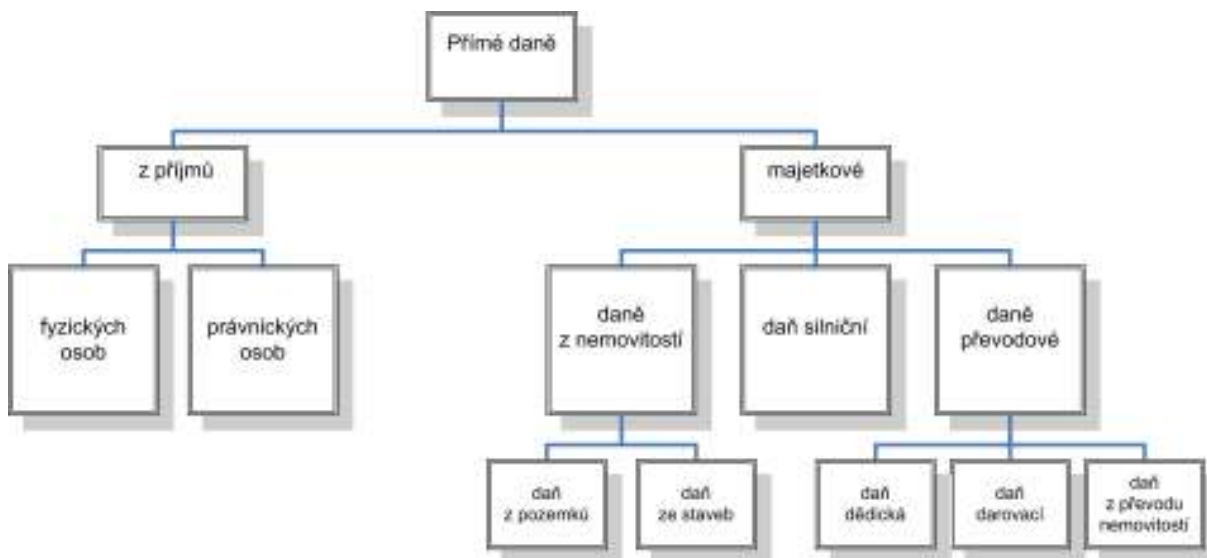

Každá z těchto daní splňuje výše uvedené požadavky různou měrou. Na závěr ještě uvádím, že v budoucnu se očekává vznik *daně k ochraně životního prostředí*. Konstrukcí se tato daň bude blížit daním ze spotřeby. [5]

3.1.1 Přímé daně

Tyto daně jsou velmi oblíbené díky své adresnosti. S tím souvisí zejména možnost různě ovlivňovat příjmy v různých sociálních vrstvách obyvatelstva. Na druhé straně příliš vysoké zdanění tímto typem daní vede k negativním účinkům na trhu práce. Pracovní síla by v takovém případě radši upřednostňovala větší množství volného času než větší a více zdaněný příjem. Nejdůležitější přímou daní je pak *daň z příjmů* (též nazývaná důchodová daň). Tato daň se dále dělí na daň z příjmů fyzických osob a na daň z příjmů právnických osob. Za doplňkové typy přímých daní lze považovat daně majetkové. Ty se dělí na tři hlavní oblasti, a to na daně z nemovitostí, na daň silniční a na daně převodové. Všechny druhy přímých daní lze nejjednodušeji vyjádřit následujícím schématem.

Obr. 3-2

[5]

3.1.1.1 Daň z příjmů

Jak již bylo uvedeno výše, daně z příjmů se dělí na:

- *daň z příjmů fyzických osob* a na
- *daň z příjmů právnických osob.*

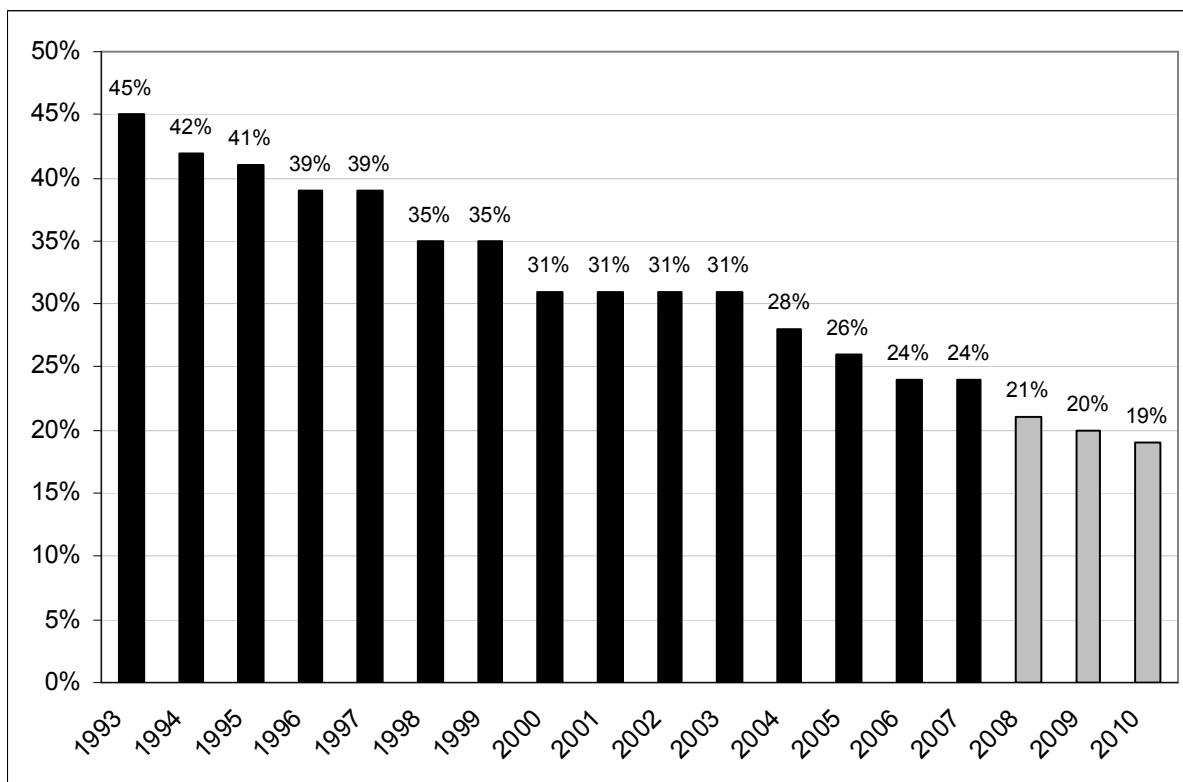
Daň z příjmů fyzických osob je tzv. univerzální daň. Podléhají jí všechny zdanitelné příjmy fyzických osob. Jednou z funkcí, kterou plní, je i redistribuce důchodů mezi různými sociálními vrstvami. S její pomocí je možné dosáhnout snížení čistého příjmu bohatších lidí ve prospěch lidí chudších. Základ daně u fyzické osoby se skládá z pěti dílčích daňových základů, kdy nejdůležitějším dílčím základem je *příjem ze závislé činnosti* (např. mzdy zaměstnanců). Sazba daně je *progresivní*, tzn. poměrný přírůstek daně je větší než poměrný přírůstek zdanitelných příjmů (k progresivitě zdanění ještě navíc působí různé fixní slevy na dani). Mezi specifický dílčí základ daně patří *příjmy z kapitálového majetku*, které se zdaňují tzv. *srážkovou daní* přímo u zdroje. Tato daň je fixní a činí v současnosti 15 % (zdaňují se jí např. úroky v bance, výplaty dividend u a.s., podíly na zisku u s.r.o.).

Daň z příjmů právnických osob platí, až na některé výjimky, pro všechny právnické osoby. Její poměrný výnos se v rámci daní z příjmů snižuje, což souvisí mj. s podporou podnikatelského prostředí v ČR. Základ daně se odvozuje od *účetního výsledku hospodaření před zdaněním*. Jedním z faktorů, které ovlivňují výši daňového základu, je i rozdíl mezi

daňovými a účetními odpisy. Z dalších faktorů ovlivňujících daňový základ lze vyjmenovat například příjmy vyňaté z předmětu daně, osvobozené příjmy, účetní náklady, které nejsou uznatelnými daňovými náklady. Z takto upraveného základu daně se odečtou odpočitatelné položky (např. daňová ztráta, výdaje na výzkum a vývoj) a výsledná částka se zaokrouhlí na celé tisíce dolů. Tento snížený základ daně se vynásobí sazbou daně 24 % (sazba platná pro rok 2007) a od takto spočítané daně se případně ještě odečtou slevy na dani. Tím nám vyjde výsledná *daňová povinnost podniku*.

Následující graf nám ukazuje historický **vývoj sazby daně z příjmů právnických osob** a její očekávanou velikost do budoucna¹. [5] [6]

Obr. 3-3

¹ Údaje očekávaných sazeb daně z příjmů právnických osob jsou převzaty z materiálů Ministerstva financí ČR. Tyto údaje jsou uvedeny v dokumentu *Daňová reforma 2008 – 2010*.

3.1.1.2 Majetkové daně

Představiteli majetkových daní jsou:

- *daně z nemovitostí*, které se dělí na *daň z pozemků* a na *daň ze staveb*. Tyto daně se vybírají podle polohy nemovitosti (nikoli tedy podle sídla poplatníka) a plynou do obecních rozpočtů. Daň z pozemků se týká zemědělské půdy, stavebních a ostatních pozemků. Základ daně je určován podle výměry pozemků, kdy sazba daně se liší podle typu pozemku. Daň ze staveb se týká všech staveb spojených se zemí pevným základem. Daňovým základem je půdorys stavby, kdy sazba daně se liší podle typu stavby,
- *daň silniční* se vztahuje na provozovatele motorových vozidel, kteří vozidlo používají k podnikání nebo k jiné samostatné výdělečné činnosti. Předmětem daně jsou (osobní a užitková) silniční motorová vozidla. Sazba daně se liší u osobních automobilů podle zdvihového objemu motoru a u užitkových vozidel podle celkové hmotnosti a počtu náprav,
- *daně převodové*, které se dělí na *daň dědickou*, *daň darovací* a na *daň z převodu nemovitostí*. Všechny tyto daně jsou daněmi jednorázovými, které se vyměřují při převodu majetku. U daně dědické a darovací je základem daně hodnota převáděného majetku. Sazby daně se liší podle příbuzenského vztahu nabývacího a předávajícího. U daně z převodu nemovitostí je základem daně kupní cena nebo cena stanovená soudním znalcem (vybere se ta cena, která je vyšší). Sazba daně je jednotná a lineární ve výši 3 % (pro rok 2007). [5] [6]

3.1.2 Nepřímé daně

Daně nepřímé, na rozdíl od daní přímých, vstupují do ceny zboží a služeb. Dělí se na dvě hlavní oblasti podle své působnosti, a to na daně *univerzální* a na daně *selektivní*. V ČR se v současnosti využívají následující druhy nepřímých daní.

Daň z přidané hodnoty je univerzální daní ze spotřeby. Její princip spočívá v tom, že se vybírá na každém stupni zpracování výrobku (či služby), ale jen z hodnoty, která byla ke statku na daném stupni zpracování přidána. Odtud plyne i její název. *Přidanou hodnotu* představují zejména náklady na pracovní sílu a zisková přírážka. Daňová povinnost podniku je rovna rozdílu mezi sumou daně na výstupu (při prodeji služeb a zboží) a sumou daně na vstupu, tzv. odpočtem (při nákupu služeb a zboží). Předmětem daně jsou tzv. *zdanitelná*

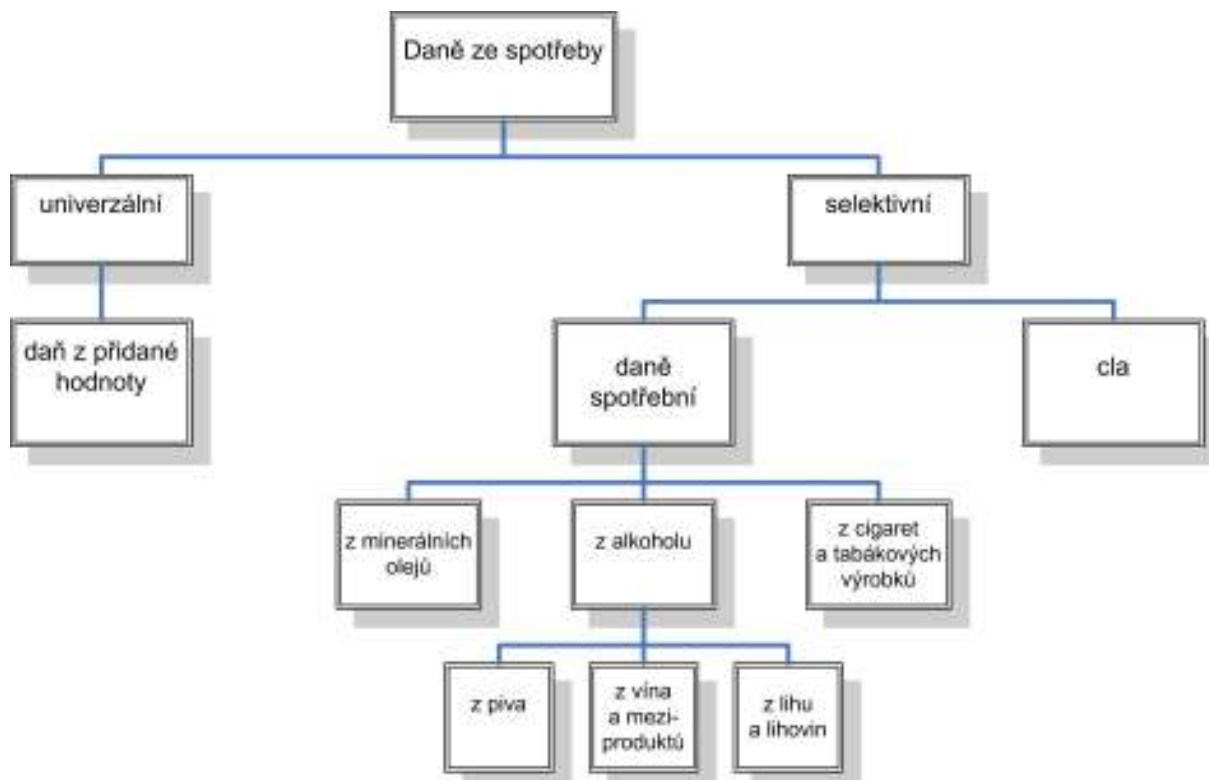
plnění (jedná se např. o dodání zboží, o poskytnutí služby, o dovoz zboží ze zemí mimo EU). Plátcí této daně jsou osoby povinné k dani, které jsou registrovány k dani z přidané hodnoty v České republice. Osoby, které ale nepřekročí tzv. *registrační limit* (v současnosti se jedná o obrát 1 000 000 Kč za 12 po sobě následujících měsíců), se nemusí registrovat jako plátcí DPH (ale mohou, pokud chtějí). Sazby daně jsou dvě, a to základní sazba 19 % (vztahující se na většinu zboží a služeb) a dále snížená sazba 5 % (do níž patří např. většina potravin, zdravotnické potřeby, knihy aj.). Tyto sazby daně jsou platné pro rok 2007, ale v brzké budoucnosti lze očekávat jejich úpravy. Na závěr ještě uvedu, že problematika DPH je značně rozsáhlejší a komplikovanější, a proto jen mohu případné zájemce odkázat na seznam literatury. [1] [5]

Spotřební daně patří k daním selektivním (ze spotřeby), protože se uplatňují jen u některého zboží. Jedná se o následující komodity, které jsou předmětem daně: minerální oleje, líh a lihoviny, víno a meziprodukty, pivo, cigarety a tabákové výrobky. Základem daně jsou počty fyzických jednotek výše uvedených komodit a sazby daně se značně liší podle typu zboží. Plátcí spotřebních daní jsou zejména provozovatelé tzv. *daňových skladů* (jedná se o objekty, ve kterých se tyto komodity vyrábějí, zpracovávají, skladují či přijímají a ve kterých je zabezpečení proti daňovým únikům). Uvedme ještě, že největší podíl na výnosu ze spotřebních daní mají minerální oleje (benzín, nafta). [5]

Cla ve své podstatě patří ke specifické dani ze spotřeby. Uplatňují se při dovozu zboží přes hranice EU. Z tohoto hlediska vyplývá, že význam cel se stále snižuje. Jen pro informaci, clo není z hlediska legislativy považováno za daň, nicméně z hlediska ekonomického se o daň jedná. Výběr cla tedy neprovádějí finanční úřady, ale celní orgány. Základem pro výpočet cla je *celní hodnota* (jedná se o skutečně placenou cenu zboží či cenu, která má být placena, např. cena na faktuře). Výše dovozního cla je vyměřena v celním řízení, na jehož konci je zboží propuštěno do jednoho z celních režimů (nejčastěji jde o volný oběh, aktivní zušlechťovací styk, tranzit). Při vývozu nejsou v ČR uvalována žádná cla. [5]

Na závěr této subkapitoly uvedme ještě **schéma nepřímých daní v ČR**.

Obr. 3-4

[5]

3.1.3 Ostatní daňové příjmy

Hlavním ostatním příjmem do veřejných rozpočtů je *pojistné na sociální pojištění*. Toto pojištění, ačkoliv není v legislativním smyslu slova daní, splňuje všechna ekonomická kritéria pro daně. Toto pojistné lze rozdělit na dvě hlavní složky:

- *pojistné na veřejné zdravotní pojištění*, které musí odvádět za zaměstnance jeho zaměstnavatel. Základem pro vyměření tohoto pojistného je hrubá mzda zaměstnance. Toto pojistné musí platit též *osoby samostatně výdělečně činné* či osoby bez zdanitelných příjmů. Sazba pojistného je lineární a jednotná, pojistné plyne do rozpočtu veřejných zdravotních pojišťoven,
- *pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti*. Jedná se o jednu platbu, která v sobě zahrnuje tři složky, a to: pojistné na nemocenské pojištění, pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. Toto pojistné je povinné, za zaměstnance ho odvádí zaměstnavatel. Základem pro vyměření je opět hrubá mzda zaměstnance. U osoby samostatně výdělečně činné je jeden rozdíl,

a to, že se tyto osoby mohou, ale nemusí, přihlásit k platbám na nemocenské pojištění. Sazba pojistného je lineární a jednotná, pojistné plyne do státního rozpočtu. [5]

3.2 Veřejné příjmy nedaňové

Na závěr ještě uvedme stručný přehled nedaňových příjmů, tedy těch, které nejsou považovány za daně ani po stránce legislativní, ani po stránce ekonomické.

- *Příspěvky do státních fondů* – jedná se například o povinný příspěvek do *Fondu pro podporu a rozvoj české kinematografie*. Půjdete-li do kina, zaplatíte z každé vstupenky příspěvek 1 Kč na podporu tohoto fondu. Všimněme si, že přestože je tento příspěvek povinný, nikdo nás nenutí jít do kina. Pokud tedy do kina nepůjdeme, vyhneme se i placení tohoto poplatku.
- *Poplatky za služby poskytované veřejným sektorem* – jedná se například o *správní poplatky* (např. vydání cestovního pasu) nebo *soudní poplatky*.
- *Poplatek za užívání dálnic a silnic pro motorová vozidla* – v tomto případě se jedná o nutnost zakoupení si *dálniční známky*, pokud bychom chtěli tyto komunikace využívat.

Obecně platí, že poměr nedaňových a daňových příjmů je velmi malý. [5]

3.3 Daňové odpisy hmotného a nehmotného majetku

Účelem daňových odpisů je postupné zahrnování dlouhodobého majetku podniku do daňově uznatelných nákladů, a tím i do daňového základu. Podnik tedy musí vést dvojí evidenci dlouhodobého majetku, účetní a daňovou. Zatímco účetně může podnik odpisovat libovolně (měl by ale dodržovat účetní princip věrnosti a poctivosti zobrazení skutečnosti), u daňových odpisů jsou zákonem stanovená přesná pravidla pro určení doby odpisování a pro určení výše odpisů. Nyní se pojdme seznámit s některými pojmy týkajícími se odpisování hmotného a nehmotného majetku.

Do **hmotného majetku** můžeme zahrnout *samostatné movité věci či jejich soubory* (se vstupní cenou vyšší než 40 000 Kč a dobou použitelnosti delší než 1 rok), *budovy, domy a stavby* (s určitými výjimkami), některé *pěstivalské celky trvalých porostů* a *základní stáda a tažná zvířata*. Do **nehmotného majetku** jsou zahrnuty zřizovací výdaje, nehmotné výsledky

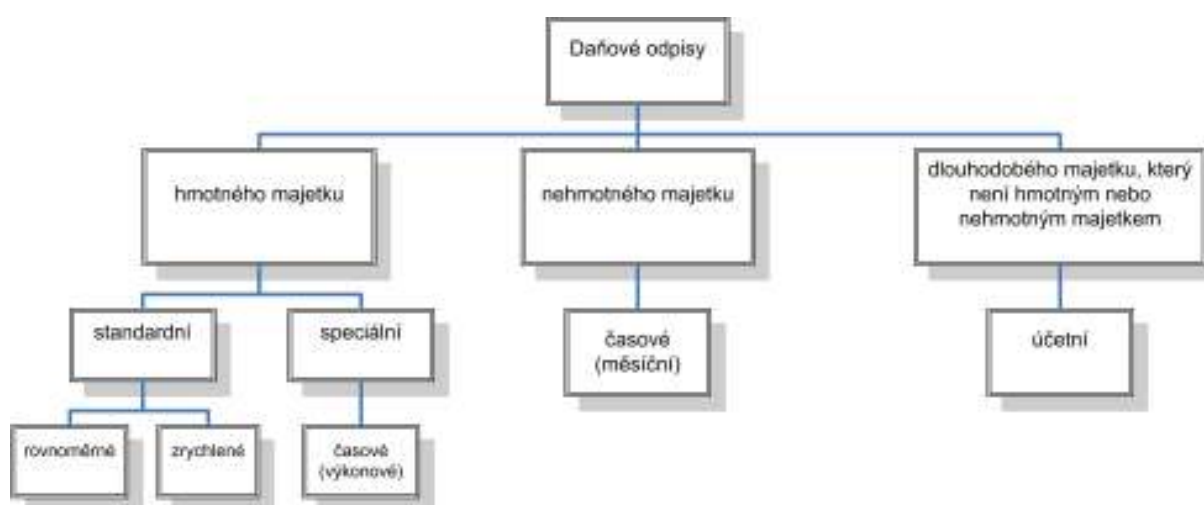
výzkumu a vývoje, software, ocenitelná práva, popř. jiný majetek. Doplňme, že z odpisování jsou vyloučena např. umělecká díla, movité kulturní památky, inventarizační přebytky a též pozemky.

Pro výpočet daňových odpisů je nutné nejdříve znát cenu majetku. **Vstupní cena** majetku se dá stanovit několika způsoby. Nejčastěji se pro účely daňových odpisů používá *pořizovací cena*. Ta pak může zahrnovat nejen kupní cenu, ale i náklady na dopravu či instalaci daného majetku. Dalšími způsoby ocenění majetku jsou *vlastní náklady na pořízení majetku* (u majetku pořízeného ve vlastní režii) či *reprodukční pořizovací cena* (používaná jen v případech vymezených zákonem). Vstupní cenu může ještě ovlivnit tzv. **technické zhodnocení** (např. výdaje na rekonstrukci či na modernizaci). Technické zhodnocení zvyšuje vstupní cenu majetku za předpokladu, jestliže toto zhodnocení převyší ve zdaňovacím období částku 40 000 Kč. Pokud technické zhodnocení nastane až v dalších letech odpisování, změní se vstupní cena na tzv. **zvýšenou vstupní cenu**, která se tak stane novou základnou pro odpisování. Další důležitou cenou v souvislosti s odpisy je **zůstatková cena**. Ta je rovna vstupní ceně snížené o součet odpisů vypočítaných pro předchozí roky odpisování. Obdobou zvýšené vstupní ceny je pak **zvýšená zůstatková cena**. Jedná se o zůstatkovou cenu navýšenou o náklady na technické zhodnocení v době, kdy ke zhodnocení došlo. [5]

3.3.1 Metody odpisování

Následující schéma ukazuje celkový přehled metod odpisování.

Obr. 3-5

Nejdříve si řekněme, kdo odpisuje majetek. Odpisovat majetek může zejména jeho vlastník, popř. nájemce na základě smlouvy. Majetek se může odpisovat maximálně do výše *vstupní ceny*. Dále platí, že poplatník nesmí v průběhu daňového odpisování změnit zvolený způsob odpisů.

V této bakalářské práci se budeme věnovat především standardním daňovým odpisům, ale pro úplnost zmíním též některé *speciální metody* odpisování. Mezi takové metody patří *odpisy časové a výkonové*. Obě tyto metody se používají jen výjimečně v některých specifických případech. Časové odpisy se použijí např. u otevírek lomů a technické rekultivace. Odpis se pak vypočítává jako měsíční (na rozdíl od odpisů standardních, které jsou roční). Výkonové odpisy se použijí např. u šablon, modelů a forem. Další z případných daňových metod odpisování jsou *odpisy účetní*. Ty lze použít jen v případě, že zákon o daních z příjmů odpisovaný majetek blíže nespecifikuje.

Nejpoužívanější jsou *standardní metody* odpisování, které budou blíže probrány v následujících subkapitolách. Jejich hlavními dvěma charakteristikami jsou doba odpisování a metoda odpisování. Jsou to metody odpisování *rovnoměrné* a *zrychlené*, kdy u obou dvou metod lze ještě použít tzv. *urychlení*. Urychlení v prvním roce odpisování ve výši 10 %, 15 % a 20 % lze použít ale jen za určitých podmínek. Například u urychlení o 10 % jsou to podmínky: poplatník je 1. majitelem, majetek je zaříděn v 1. – 3. odpisové skupině, avšak s výjimkami jako jsou přístroje pro domácnost či osobní automobily (v těchto výjimkách pak existují ještě další výjimky). Urychlení 15 % lze použít u zařízení pro čištění a úpravu vod a urychlení 20 % u strojů pro zemědělství a lesnictví. I u urychlení však platí, že majetek se může odpisovat maximálně do výše vstupní ceny. Dále ještě přidejme informaci, že poplatník si může vybrat kteroukoli z obou hlavních metod standardního odpisování, a to pro kterýkoliv samostatný předmět odpisování zvlášť. Na závěr uvádím informativní tabulku *odpisových skupin*, do kterých se zařídí majetek podniku. Tato tabulka uvádí i minimální dobu odpisování příslušného majetku. [5] [6]

Tab. 3-1

Odpisová skupina	Příklad majetku	Počet let odpisování
1	počítače, kancelářská technika	3
1a	osobní a dodávkové automobily	4
2	většina pracovních strojů, nákladní automobily	5
3	parní kotle	10
4	budovy z lehkých hmot	20
5	budovy a haly pro průmysl a zemědělství, byty	30
6	administrativní budovy, obchodní domy	50

3.3.2 Rovnoměrné odpisování hmotného majetku

Rovnoměrné odpisování přenáší vstupní cenu majetku do daňových nákladů po celou dobu odpisování *stejnou rychlostí*. Odpisy jsou vypočítávány jako roční s tím, že odpis pro první rok odpisování je nižší než pro další roky. Důvodem je respektování faktu, že majetek nemusel být používán po celé první zdaňovací období. Pro výpočet jednotlivých ročních odpisů slouží *odpisové sazby*. Jejich výše se liší v závislosti na odpisové skupině, roce odpisování a případně též na tom, zda se odpisuje ze zvýšené vstupní ceny či s urychlením (pozn. kompletní přehled odpisových sazeb je uveden v příloze této práce). Je nutné uvést, že zákonem stanovené odpisové sazby jsou maximální, tzn. poplatník si může vytvořit i jiný odpisový plán s nižšími odpisovými sazbami. Postup při výpočtu odpisů je následující.

Odpis v prvním roce $O_1 = VC \cdot S_1 / 100,$

kde: O_1 = odpis v prvním roce odpisování,
 VC = vstupní cena,
 S_1 = odpisová sazba pro první rok odpisování.

Odpisy v dalších letech $O_n = VC \cdot S / 100,$

kde: O_n = odpis v dalších letech odpisování,
 VC = vstupní cena,
 S = odpisová sazba v dalších letech odpisování.

Odpis ze zvýšené vstupní ceny $O_z = VC_z \cdot S_z / 100,$

kde: O_z = odpis ze zvýšené vstupní ceny,
 VC_z = zvýšená vstupní cena, tj. vstupní cena + technické zhodnocení,
 S_z = odpisová sazba pro odpisování ze zvýšené vstupní ceny.

Ještě uvedme, že při použití **urychlení odpisování** v prvním roce o 10 %, 15 % nebo 20 % se použije stejný způsob výpočtu jako u běžného odpisu s tím rozdílem, že je nutné použít odpisové sazby příslušné pro dané urychlení. V praxi se pak nejčastěji urychluje o 10 %.

[5] [6]

3.3.3 Zrychlené odpisování hmotného majetku

Zrychlené odpisování se liší od rovnoměrného především tím, že přesouvá větší část odpisů do prvních let doby odpisování. Nejvyšší daňový odpis je pak dosažen ve 2. roce odpisování. Dalším rozdílem oproti rovnoměrnému odpisování je, že při výpočtu ročních odpisů se nepoužívá odpisových sazeb, ale tzv. *odpisových koeficientů*. Jejich velikost se liší v závislosti na odpisové skupině, roce odpisování a případně též na tom, zda se odpisuje ze zvýšené vstupní (zvýšené zůstatkové) ceny. Kompletní přehled odpisových koeficientů je uveden v příloze této práce. Postup při výpočtu odpisů je následující.

Odpis v prvním roce $O_1 = VC / k_1,$

kde: O_1 = odpis v prvním roce odpisování,
 VC = vstupní cena,
 k_1 = koeficient pro první rok odpisování.

Odpisy v dalších letech $O_n = 2 \cdot ZC_{n-1} / [k - (n - 1)],$

kde: n = pořadové číslo roku odpisování,
 O_n = odpis v n-tém roce odpisování,
 ZC_{n-1} = zůstatková cena k poslednímu dni předešlého zdaňovacího období,
 k = koeficient pro odpisování v dalších letech odpisování,
 $(n - 1)$ = počet let, po která se již odpisovalo.

Odpis v prvním roce ze zvýšené zůstatkové ceny $O_{z1} = 2 \cdot ZC_z / k_z,$

kde: O_{z1} = odpis v prvním roce odpisování ze zvýšené vstupní ceny,
 ZC_z = zvýšená zůstatková cena, tj. zůstatková cena + technické zhodnocení,
 k_z = koeficient pro odpisování ze zvýšené zůstatkové ceny.

Odpisy v dalších letech ze zvýšené vstupní ceny $O_{z m} = 2 \cdot ZC_z / [k_z - (m - 1)],$

kde: m = pořadový rok odpisování ze zvýšené zůstatkové ceny,
 $O_{z m}$ = odpis v m-tém roce odpisování ze zvýšené vstupní ceny.

Pro **urychlení odpisování** v prvním roce o 10 %, 15 % nebo 20 % nejsou stanoveny žádné speciální odpisové koeficienty. Postup výpočtu je shodný jako u běžného odpisování s tím rozdílem, že již vypočtený odpis pro 1. rok se navýší o odpovídající procento vstupní ceny (10 %, 15 % nebo 20 % x VC). [5] [6]

3.3.4 Odpisy nehmotného majetku

U nehmotného majetku se používá *měsíčních časových odpisů*. Vstupní cena se stanovuje na základě stejných pravidel jako u hmotného majetku. Pokud je tato cena nižší než 60 000 Kč, nehmotný majetek se neodpisuje a vkládá se jednorázově do daňových nákladů. Doba odpisování je rovna buď době stanovené zákonem o daních z příjmů nebo době, po kterou může být daný majetek používán (je-li právo na použití majetku časově omezeno). Nehmotný majetek se začíná odpisovat v měsíci následujícím po měsíci, ve kterém byl zařazen do evidence. Následující tabulka ukazuje odpisové doby pro jednotlivé druhy nehmotného majetku.

Tab. 3-2

Druh nehmotného majetku	Počet měsíců odpisování
audiovizuální dílo	18
software	36
nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	36
zřizovací výdaje	60
ostatní nehmotný majetek	72

Pokud dojde k *technickému zhodnocení* nehmotného majetku (tj. výdaje na zhodnocení převýší částku 40 000 Kč), je nutné zvýšit vstupní cenu a dále odpisovat dle stanoveného počtu měsíců. Navíc platí, že nejkratší doba odpisování po technickém zhodnocení je 9 měsíců pro audiovizuální dílo, 18 měsíců pro software a nehmotné výsledky výzkumu a vývoje a 36 měsíců pro ostatní nehmotný majetek. [5] [6]

4 Praktická část

4.1 Představení společnosti

Tuto bakalářskou práci jsem vypracoval v menší akciové společnosti, ve které v současnosti pracuji. Na základě dohody s managementem podniku ale neuvádím její jméno. Hlavním předmětem podnikání společnosti je digitalizace papírových dokumentů. Naše společnost dodává jednak komplexní hardwarová a softwarová řešení pro digitalizaci dokumentů a jednak poskytuje úplný outsourcing digitalizace dokumentů. Rozdíl spočívá v tom, že v prvním případě si zákazník provádí digitalizaci sám na dodaných dokumentových skenerech a v druhém případě zajistí veškeré činnosti naše společnost ve vlastním skenovacím středisku. Jen pro úplnost dodávám, že dokumentové skenery se zásadně liší od běžných domácích skenerů, protože jejich hlavními parametry jsou vysoká rychlost skenování, informační výtěžnost (tzn. maximální čitelnost bez ztráty informace), vysoký denní výkon a malá velikost výstupního souboru. Náš podnik je schopen zajistit digitalizaci dokumentů v řádech miliónů stran měsíčně (většinou se jedná o digitalizaci rozsáhlých archivů, a to jak u soukromoprávních, tak u veřejnoprávních korporací).

Společnost pro svou činnost využívá různé druhy investičního majetku. Jako přehled hlavních druhů lze jmenovat (včetně způsobu financování):

- budova (pronájem),
- osobní automobily (finanční leasing),
- dokumentové produkční skenery (dlouhodobý hmotný majetek),
- počítačové vybavení (dlouhodobý hmotný majetek),
- nábytek (dlouhodobý hmotný majetek).

Pro účely této práce tedy přicházejí v úvahu poslední tři jmenované druhy majetku (pozn. některé položky majetku již byly odepsány a některé se stále ještě odpisují; dále se do budoucna počítá s tím, že i produkční skenery se budou pořizovat na leasing). Dle interních podnikových směrnic je pro všechny dlouhodobý hmotný majetek používáno **rovnoměrné odpisování**.

Pro analýzy v této práci jsem se rozhodl použít nejvýznamnější (co do velikosti vstupní ceny), stále odpisované položky dlouhodobého hmotného majetku, a to po jedné položce z každého hlavního druhu majetku (viz přehled na předchozí straně). Následující tabulka ukazuje hlavní údaje o těchto vybraných položkách majetku.

Tab. 4-1

Název majetku:	HW skener Kodak i620
Inventární číslo:	06000323
Datum pořízení:	24.1.2005
Způsob odpisů:	rovnoměrný
Daňová skupina:	1. skupina
Počet let odpisování:	3 roky
Vstupní cena:	586 507 Kč
Název majetku:	HW PC Server primegry RX 300s2
Inventární číslo:	06000335
Datum pořízení:	23.1.2006
Způsob odpisů:	rovnoměrný
Daňová skupina:	1. skupina
Počet let odpisování:	3 roky
Vstupní cena:	256 870 Kč
Název majetku:	Nábytek - skříň šatní (plechová sestava)
Inventární číslo:	06000342
Datum pořízení:	24.11.2006
Způsob odpisů:	rovnoměrný
Daňová skupina:	2. skupina
Počet let odpisování:	5 let
Vstupní cena:	72 853 Kč

4.2 Stanovení podnikové diskontní míry

Předtím, než se pustíme do výpočtů současných hodnot daňové úspory, musíme ještě stanovit podnikovou diskontní míru. Pro účely této práce použijí několik druhů diskontních měr, abychom mohli též pozorovat, jaký vliv mají různé velikosti těchto měr na výslednou hodnotu daňové úspory.

a) *Výpočet nákladů na celkový kapitál pomocí ukazatele ROA.*

První možností, jak vypočítat podnikovou diskontní míru, je použití ukazatele ROA = Return on Assets = výnosnost celkových aktiv (nebo též výnosnost úhrnného vloženého kapitálu). Tento ukazatel se rovná podílu *čistého zisku* na konci roku a průměrných *celkových aktiv (kapitálu)*. Pozn. dosažené částky z finančních výkazů jsou v tis. Kč.

$$\mathbf{ROA} = \text{Zisk} / [(\text{CelkK}_{t-1} + \text{CelkK}_t) / 2] = 2\,423 / [(31\,410 + 31\,505) / 2] = \mathbf{7,70\ \%}.$$

b) *Výpočet nákladů na vlastní kapitál pomocí ukazatele ROE.*

Druhou možností, jak vypočítat podnikovou diskontní míru, je použití ukazatele ROE = Return on Equity = výnosnost vlastního kapitálu. Tento ukazatel se rovná podílu *čistého zisku* na konci roku a průměrné hodnoty *vlastního kapitálu*.

$$\mathbf{ROE} = \text{Zisk} / [(\text{VK}_{t-1} + \text{VK}_t) / 2] = 2\,423 / [(11\,195 + 12\,987) / 2] = \mathbf{20,04\ \%}.$$

c) *Náklady na cizí kapitál.*

Další možností je uvažovat náklady na získání cizího kapitálu. Příkladem může být využití dlouhodobého bankovního úvěru na nákup investičního majetku. V takovémto případě je pak diskontní míra rovna úrokové sazbě úvěru (abstrahujeme od případných bankovních poplatků, popř. daňových úspor z titulu úroku jako daňově uznatelné položky). Jako příklad použijí úrokovou sazbu **úvěru** ČSOB pro malé a střední podniky na financování nákupu technologií ve výši **10,80 % p.a.**

d) *Náklady ušlé příležitosti.*

Jinou možností by mohlo být uvažování nákladů ušlé příležitosti. Jako příklad lze uvést investici volných finančních prostředků do nákupu státních dluhopisů (bezpečná investice) nebo nákup akcií na burze cenných papírů (riziková investice). Pro účely této práce však budeme uvažovat jen výše uvedené varianty a), b) a c).

Na závěr této subkapitoly ještě zmiňuji, že veškeré výpočty v této práci jsou prováděny za pomoci tabulkového kalkulátoru MS Excel s tím, že nejsou využívány žádné speciální finanční funkce. Všechny výpočty a vzorce jsou ručně vepsány pomocí obvyklých matematických operátorů. [3]

4.3 Porovnání metod odpisování

Jak již bylo popsáno v teoretické části práce, existují dvě standardní metody odpisování dlouhodobého hmotného majetku – rovnoměrné a zrychlené. U obou metod lze navíc ještě za určitých podmínek použít urychlení o 10 %, 15 % či 20 % v prvním roce odpisování. V případě mnou zvolených odepisovaných položek by bylo možné použít urychlení o 10 %. Z toho vyplývá, že pro odpisování těchto položek si lze libovolně vybrat jednu ze čtyř možných metod odpisování:

- rovnoměrné odpisování (*pozn. tato metoda je v současnosti používána podnikem*),
- rovnoměrné odpisování s urychlením o 10 %,
- zrychlené odpisování,
- zrychlené odpisování s urychlením o 10 %.

Níže tedy budu pokračovat v porovnávání současné hodnoty daňových úspor pro tyto čtyři metody odpisování, a to s využitím všech stanovených diskontních měr (viz předchozí subkapitola).

4.3.1 Rovnoměrné odpisování

Následující tabulka nám ukazuje velikost současné hodnoty daňových úspor při použití metody rovnoměrného odpisování u všech tří zvažovaných položek majetku. Odpisové sazby pro 1. odpisovou skupinu jsou $S_1 = 20$, $S_n = 40$ a pro 2. odpisovou skupinu $S_1 = 11$, $S_n = 22,25$.

Popis zkratk použitých v tabulce:

PDM	uvažovaná podniková diskontní míra,
ZC	zůstatková cena,
(nominální) DÚ	(nominální) daňová úspora (odpis x sazba daně),
SHDÚ	současná hodnota daňové úspory ($DÚ / [1 + PDM]^{n-tý\ rok}$),
odpis	odpis pro n-tý rok odpisování.

Tab. 4-2 Rovnoměrné odpisování

HW skener Kodak i620 vstupní cena: 586 507 Kč					PDM = 0% PDM = 7,70% PDM = 10,80% PDM = 20,04%		
rok	odpis	ZC	sazba daně*	nominální DÚ	SHDÚ	SHDÚ	SHDÚ
1	117 301 Kč	469 205 Kč	24,0%	28 152 Kč	26 140 Kč	25 408 Kč	23 452 Kč
2	234 603 Kč	234 603 Kč	24,0%	56 305 Kč	48 541 Kč	45 863 Kč	39 074 Kč
3	234 603 Kč	0 Kč	24,0%	56 305 Kč	45 071 Kč	41 393 Kč	32 551 Kč
Σ	586 507 Kč			140 762 Kč	119 752 Kč	112 664 Kč	95 078 Kč
Relativní vyjádření DÚ vůči vstupní ceně:				24,0%	20,4%	19,2%	16,2%

HW PC Server vstupní cena: 256 870 Kč					PDM = 0% PDM = 7,70% PDM = 10,80% PDM = 20,04%		
rok	odpis	ZC	sazba daně*	nominální DÚ	SHDÚ	SHDÚ	SHDÚ
1	51 374 Kč	205 496 Kč	24,0%	12 330 Kč	11 448 Kč	11 128 Kč	10 271 Kč
2	102 748 Kč	102 748 Kč	24,0%	24 660 Kč	21 260 Kč	20 087 Kč	17 113 Kč
3	102 748 Kč	0 Kč	24,0%	24 660 Kč	19 740 Kč	18 129 Kč	14 256 Kč
Σ	256 870 Kč			61 649 Kč	52 447 Kč	49 343 Kč	41 641 Kč
Relativní vyjádření DÚ vůči vstupní ceně:				24,0%	20,4%	19,2%	16,2%

Nábytek - skříň šatní vstupní cena: 72 853 Kč					PDM = 0% PDM = 7,70% PDM = 10,80% PDM = 20,04%		
rok	odpis	ZC	sazba daně*	nominální DÚ	SHDÚ	SHDÚ	SHDÚ
1	8 014 Kč	64 839 Kč	24,0%	1 923 Kč	1 786 Kč	1 736 Kč	1 602 Kč
2	16 210 Kč	48 629 Kč	24,0%	3 890 Kč	3 354 Kč	3 169 Kč	2 700 Kč
3	16 210 Kč	32 420 Kč	24,0%	3 890 Kč	3 114 Kč	2 860 Kč	2 249 Kč
4	16 210 Kč	16 210 Kč	24,0%	3 890 Kč	2 892 Kč	2 581 Kč	1 874 Kč
5	16 210 Kč	0 Kč	24,0%	3 890 Kč	2 685 Kč	2 330 Kč	1 561 Kč
Σ	72 853 Kč			17 485 Kč	13 830 Kč	12 676 Kč	9 986 Kč
Relativní vyjádření DÚ vůči vstupní ceně:				24,0%	19,0%	17,4%	13,7%

*uvažována shodná sazba daně 24 % pro všechny roky odpisování

Z této tabulky lze vyčíst následující souvislosti:

- současná hodnota daňové úspory v relativním vyjádření vůči vstupní ceně klesá se zvyšující se hodnotou podnikové diskontní míry,
- součet všech odpisů v jednotlivých letech je roven vstupní ceně majetku a tedy zůstatková cena majetku je nulová (tzn. odpisujeme jen do výše vstupní ceny),
- součet všech dílčích nominálních daňových úspor je vždy v relativním vyjádření vůči vstupní ceně roven 24 % (což odpovídá použité sazbě daně),
- současná hodnota daňové úspory s teoretickou podnikovou diskontní mírou 0 % je rovna nominální daňové úspoře.

4.3.2 Rovnoměrné odpisování s urychlením o 10 %

Následující tabulka nám ukazuje velikost současné hodnoty daňových úspor při použití metody rovnoměrného odpisování s urychlením o 10 % u všech tří zvažovaných položek majetku. Odpisové sazby pro 1. odpisovou skupinu jsou $S_1 = 30$, $S_n = 35$ a pro 2. odpisovou skupinu $S_1 = 21$, $S_n = 19,75$.

Tab. 4-3 Rovnoměrné odpisování s urychlením o 10 %

HW skener Kodak i620 vstupní cena: 586 507 Kč					PDM = 0% PDM = 7,70% PDM = 10,80% PDM = 20,04%		
rok	odpis	ZC	sazba daně*	nominální DÚ	SHDÚ	SHDÚ	SHDÚ
1	175 952 Kč	410 555 Kč	24,0%	42 228 Kč	39 209 Kč	38 112 Kč	35 179 Kč
2	205 277 Kč	205 277 Kč	24,0%	49 267 Kč	42 474 Kč	40 130 Kč	34 190 Kč
3	205 277 Kč	0 Kč	24,0%	49 267 Kč	39 437 Kč	36 219 Kč	28 482 Kč
Σ	586 507 Kč			140 762 Kč	121 120 Kč	114 461 Kč	97 851 Kč
Relativní vyjádření DÚ vůči vstupní ceně:				24,0%	20,7%	19,5%	16,7%

HW PC Server vstupní cena: 256 870 Kč					PDM = 0% PDM = 7,70% PDM = 10,80% PDM = 20,04%		
rok	odpis	ZC	sazba daně*	nominální DÚ	SHDÚ	SHDÚ	SHDÚ
1	77 061 Kč	179 809 Kč	24,0%	18 495 Kč	17 172 Kč	16 692 Kč	15 407 Kč
2	89 905 Kč	89 905 Kč	24,0%	21 577 Kč	18 602 Kč	17 576 Kč	14 974 Kč
3	89 905 Kč	0 Kč	24,0%	21 577 Kč	17 272 Kč	15 863 Kč	12 474 Kč
Σ	256 870 Kč			61 649 Kč	53 047 Kč	50 130 Kč	42 855 Kč
Relativní vyjádření DÚ vůči vstupní ceně:				24,0%	20,7%	19,5%	16,7%

Nábytek - skříň šatní vstupní cena: 72 853 Kč					PDM = 0% PDM = 7,70% PDM = 10,80% PDM = 20,04%		
rok	odpis	ZC	sazba daně*	nominální DÚ	SHDÚ	SHDÚ	SHDÚ
1	15 299 Kč	57 554 Kč	24,0%	3 672 Kč	3 409 Kč	3 314 Kč	3 059 Kč
2	14 388 Kč	43 165 Kč	24,0%	3 453 Kč	2 977 Kč	2 813 Kč	2 396 Kč
3	14 388 Kč	28 777 Kč	24,0%	3 453 Kč	2 764 Kč	2 539 Kč	1 996 Kč
4	14 388 Kč	14 388 Kč	24,0%	3 453 Kč	2 567 Kč	2 291 Kč	1 663 Kč
5	14 388 Kč	0 Kč	24,0%	3 453 Kč	2 383 Kč	2 068 Kč	1 385 Kč
Σ	72 853 Kč			17 485 Kč	14 100 Kč	13 025 Kč	10 500 Kč
Relativní vyjádření DÚ vůči vstupní ceně:				24,0%	19,4%	17,9%	14,4%

*uvažována shodná sazba daně 24 % pro všechny roky odpisování

Z této tabulky lze vyčíst následující rozdíly oproti předchozí tabulce:

- odpis v prvním roce se zvýšil a odpisy v následujících letech se úměrně snížily,
- úměrně odpisu v 1. roce se zvýšila nominální daňová úspora v 1. roce a úměrně se snížily nominální daňové úspory v následujících letech,
- součet všech dílčích nominálních daňových úspor je stále shodný (absolutně i relativně vůči vstupní ceně daného majetku),
- všechny celkové současné hodnoty daňové úspory se zvýšily (absolutně i relativně vůči vstupní ceně daného majetku).

4.3.3 Zrychlené odpisování

Následující tabulka nám ukazuje velikost současné hodnoty daňových úspor při použití metody zrychleného odpisování u všech tří zvažovaných položek majetku. Odpisové koeficienty pro 1. odpisovou skupinu jsou $k_1 = 3$, $k_n = 4$ a pro 2. odpisovou skupinu $k_1 = 5$, $k_n = 6$.

Tab. 4-4 Zrychlené odpisování

HW skener Kodak i620 vstupní cena: 586 507 Kč					PDM = 0% PDM = 7,70% PDM = 10,80% PDM = 20,04%		
rok	odpis	ZC	sazba daně*	nominální DÚ	SHDÚ	SHDÚ	SHDÚ
1	195 502 Kč	391 004 Kč	24,0%	46 921 Kč	43 566 Kč	42 347 Kč	39 087 Kč
2	260 670 Kč	130 335 Kč	24,0%	62 561 Kč	53 935 Kč	50 959 Kč	43 416 Kč
3	130 335 Kč	0 Kč	24,0%	31 280 Kč	25 039 Kč	22 996 Kč	18 084 Kč
Σ	586 507 Kč			140 762 Kč	122 540 Kč	116 302 Kč	100 587 Kč
Relativní vyjádření DÚ vůči vstupní ceně:				24,0%	20,9%	19,8%	17,2%

HW PC Server vstupní cena: 256 870 Kč					PDM = 0% PDM = 7,70% PDM = 10,80% PDM = 20,04%		
rok	odpis	ZC	sazba daně*	nominální DÚ	SHDÚ	SHDÚ	SHDÚ
1	85 623 Kč	171 247 Kč	24,0%	20 550 Kč	19 080 Kč	18 547 Kč	17 119 Kč
2	114 164 Kč	57 082 Kč	24,0%	27 399 Kč	23 622 Kč	22 318 Kč	19 015 Kč
3	57 082 Kč	0 Kč	24,0%	13 700 Kč	10 966 Kč	10 071 Kč	7 920 Kč
Σ	256 870 Kč			61 649 Kč	53 669 Kč	50 936 Kč	44 054 Kč
Relativní vyjádření DÚ vůči vstupní ceně:				24,0%	20,9%	19,8%	17,2%

Nábytek - skříň šatní vstupní cena: 72 853 Kč					PDM = 0% PDM = 7,70% PDM = 10,80% PDM = 20,04%		
rok	odpis	ZC	sazba daně*	nominální DÚ	SHDÚ	SHDÚ	SHDÚ
1	14 571 Kč	58 282 Kč	24,0%	3 497 Kč	3 247 Kč	3 156 Kč	2 913 Kč
2	23 313 Kč	34 969 Kč	24,0%	5 595 Kč	4 824 Kč	4 558 Kč	3 883 Kč
3	17 485 Kč	17 485 Kč	24,0%	4 196 Kč	3 359 Kč	3 085 Kč	2 426 Kč
4	11 656 Kč	5 828 Kč	24,0%	2 798 Kč	2 079 Kč	1 856 Kč	1 347 Kč
5	5 828 Kč	0 Kč	24,0%	1 399 Kč	965 Kč	838 Kč	561 Kč
Σ	72 853 Kč			17 485 Kč	14 474 Kč	13 492 Kč	11 131 Kč
Relativní vyjádření DÚ vůči vstupní ceně:				24,0%	19,9%	18,5%	15,3%

*uvažována shodná sazba daně 24 % pro všechny roky odpisování

Z této tabulky lze vyčíst následující rozdíly oproti předchozím tabulkám:

- větší část odpisů se přesunula do prvních let odpisování,
- součet všech dílčích nominálních daňových úspor je stále shodný (absolutně i relativně vůči vstupní ceně daného majetku),
- všechny celkové současné hodnoty daňové úspory se zvýšily (absolutně i relativně vůči vstupní ceně daného majetku).

4.3.4 Zrychlené odpisování s urychlením o 10 %

Následující tabulka nám ukazuje velikost současné hodnoty daňových úspor při použití metody zrychleného odpisování s urychlením o 10 % u všech tří zvažovaných položek majetku. Odpisové koeficienty pro 1. odpisovou skupinu jsou $k_1 = 3$, $k_n = 4$ a pro 2. odpisovou skupinu $k_1 = 5$, $k_n = 6$. Vypočtený odpis pro první rok je navýšen o odpovídající procento vstupní ceny (10 %).

Tab. 4-5 Zrychlené odpisování s urychlením o 10 %

HW skener Kodak i620 vstupní cena: 586 507 Kč					PDM = 0%	PDM = 7,70%	PDM = 10,80%	PDM = 20,04%
rok	odpis	ZC	sazba daně*	nominální DÚ	SHDÚ	SHDÚ	SHDÚ	SHDÚ
1	254 153 Kč	332 354 Kč	24,0%	60 997 Kč	56 636 Kč	55 051 Kč	50 814 Kč	
2	221 569 Kč	110 785 Kč	24,0%	53 177 Kč	45 845 Kč	43 315 Kč	36 904 Kč	
3	110 785 Kč	0 Kč	24,0%	26 588 Kč	21 284 Kč	19 547 Kč	15 371 Kč	
Σ	586 507 Kč			140 762 Kč	123 764 Kč	117 913 Kč	103 089 Kč	
Relativní vyjádření DÚ vůči vstupní ceně:				24,0%	21,1%	20,1%	17,6%	

HW PC Server vstupní cena: 256 870 Kč					PDM = 0%	PDM = 7,70%	PDM = 10,80%	PDM = 20,04%
rok	odpis	ZC	sazba daně*	nominální DÚ	SHDÚ	SHDÚ	SHDÚ	SHDÚ
1	111 310 Kč	145 560 Kč	24,0%	26 714 Kč	24 805 Kč	24 111 Kč	22 255 Kč	
2	97 040 Kč	48 520 Kč	24,0%	23 290 Kč	20 078 Kč	18 971 Kč	16 163 Kč	
3	48 520 Kč	0 Kč	24,0%	11 645 Kč	9 321 Kč	8 561 Kč	6 732 Kč	
Σ	256 870 Kč			61 649 Kč	54 204 Kč	51 642 Kč	45 149 Kč	
Relativní vyjádření DÚ vůči vstupní ceně:				24,0%	21,1%	20,1%	17,6%	

Nábytek - skříň šatní vstupní cena: 72 853 Kč					PDM = 0%	PDM = 7,70%	PDM = 10,80%	PDM = 20,04%
rok	odpis	ZC	sazba daně*	nominální DÚ	SHDÚ	SHDÚ	SHDÚ	SHDÚ
1	21 856 Kč	50 997 Kč	24,0%	5 245 Kč	4 870 Kč	4 734 Kč	4 370 Kč	
2	20 399 Kč	30 598 Kč	24,0%	4 896 Kč	4 221 Kč	3 988 Kč	3 398 Kč	
3	15 299 Kč	15 299 Kč	24,0%	3 672 Kč	2 939 Kč	2 699 Kč	2 123 Kč	
4	10 199 Kč	5 100 Kč	24,0%	2 448 Kč	1 819 Kč	1 624 Kč	1 179 Kč	
5	5 100 Kč	0 Kč	24,0%	1 224 Kč	845 Kč	733 Kč	491 Kč	
Σ	72 853 Kč			17 485 Kč	14 694 Kč	13 778 Kč	11 560 Kč	
Relativní vyjádření DÚ vůči vstupní ceně:				24,0%	20,2%	18,9%	15,9%	

*uvažována shodná sazba daně 24 % pro všechny roky odpisování

Z této tabulky lze vyčíst následující rozdíly oproti všem předchozím tabulkám:

- do prvních let odpisování se přesunula největší část odpisů,
- součet všech dílčích nominálních daňových úspor je stále shodný (absolutně i relativně vůči vstupní ceně daného majetku),
- všechny celkové současné hodnoty daňové úspory se zvýšily a jsou při této metodě odpisování největší (absolutně i relativně vůči vstupní ceně daného majetku).

4.3.5 Srovnávací tabulka

Tabulka uvedená na další straně nám názorně ukazuje porovnání výše uvedených výpočtů pro všechny metody odpisování současně. Obsahem tabulky jsou tyto informace:

- **absolutní** (celkové) současné hodnoty daňové úspory SHDÚ,
- **rozdíly absolutních SHDÚ** ve vztahu k rovnoměrnému odpisování pro příslušnou podnikovou diskontní míru PDM (tzn. $SHDÚ_{\text{vybrané metody}} - SHDÚ_{\text{rovnoměrné metody}}$),
- **relativní současné hodnoty daňové úspory SHDÚ** vůči vstupní ceně majetku,
- **rozdíly relativních SHDÚ** (též ve vztahu k rovnoměrnému odpisování).

Tab. 4-6 Porovnání metod odpisování

HW skener Kodak i620 vstupní cena: 586 507 Kč		1. odpisová skupina			
		PDM = 0%	PDM = 7,70%	PDM = 10,80%	PDM = 20,04%
Absolutní SHDÚ					
rovnoměrné odpisování		140 762 Kč	119 752 Kč	112 664 Kč	95 078 Kč
rovnoměrné odpisování s urychlením o 10 %		140 762 Kč	121 120 Kč	114 461 Kč	97 851 Kč
zrychlené odpisování		140 762 Kč	122 540 Kč	116 302 Kč	100 587 Kč
zrychlené odpisování s urychlením o 10 %		140 762 Kč	123 764 Kč	117 913 Kč	103 089 Kč
Rozdíl absolutních SHDÚ (ve vztahu k rovnoměrnému odpisování pro příslušnou PDM)					
rovnoměrné odpisování (referenční)		0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč
rovnoměrné odpisování s urychlením o 10 %		0 Kč	1 368 Kč	1 797 Kč	2 773 Kč
zrychlené odpisování		0 Kč	2 788 Kč	3 638 Kč	5 509 Kč
zrychlené odpisování s urychlením o 10 %		0 Kč	4 012 Kč	5 249 Kč	8 011 Kč
Relativní SHDÚ (vůči vstupní ceně majetku)					
rovnoměrné odpisování		24,00%	20,42%	19,21%	16,21%
rovnoměrné odpisování s urychlením o 10 %		24,00%	20,65%	19,52%	16,68%
zrychlené odpisování		24,00%	20,89%	19,83%	17,15%
zrychlené odpisování s urychlením o 10 %		24,00%	21,10%	20,10%	17,58%
Rozdíl relativních SHDÚ (ve vztahu k rovnoměrnému odpisování pro příslušnou PDM)					
rovnoměrné odpisování (referenční)		0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
rovnoměrné odpisování s urychlením o 10 %		0,00%	0,23%	0,31%	0,47%
zrychlené odpisování		0,00%	0,48%	0,62%	0,94%
zrychlené odpisování s urychlením o 10 %		0,00%	0,68%	0,89%	1,37%

HW PC Server vstupní cena: 256 870 Kč		1. odpisová skupina			
		PDM = 0%	PDM = 7,70%	PDM = 10,80%	PDM = 20,04%
Absolutní SHDÚ					
rovnoměrné odpisování		61 649 Kč	52 447 Kč	49 343 Kč	41 641 Kč
rovnoměrné odpisování s urychlením o 10 %		61 649 Kč	53 047 Kč	50 130 Kč	42 855 Kč
zrychlené odpisování		61 649 Kč	53 669 Kč	50 936 Kč	44 054 Kč
zrychlené odpisování s urychlením o 10 %		61 649 Kč	54 204 Kč	51 642 Kč	45 149 Kč
Rozdíl absolutních SHDÚ (ve vztahu k rovnoměrnému odpisování pro příslušnou PDM)					
rovnoměrné odpisování (referenční)		0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč
rovnoměrné odpisování s urychlením o 10 %		0 Kč	599 Kč	787 Kč	1 214 Kč
zrychlené odpisování		0 Kč	1 221 Kč	1 593 Kč	2 413 Kč
zrychlené odpisování s urychlením o 10 %		0 Kč	1 757 Kč	2 299 Kč	3 508 Kč
Relativní SHDÚ (vůči vstupní ceně majetku)					
rovnoměrné odpisování		24,00%	20,42%	19,21%	16,21%
rovnoměrné odpisování s urychlením o 10 %		24,00%	20,65%	19,52%	16,68%
zrychlené odpisování		24,00%	20,89%	19,83%	17,15%
zrychlené odpisování s urychlením o 10 %		24,00%	21,10%	20,10%	17,58%
Rozdíl relativních SHDÚ (ve vztahu k rovnoměrnému odpisování pro příslušnou PDM)					
rovnoměrné odpisování (referenční)		0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
rovnoměrné odpisování s urychlením o 10 %		0,00%	0,23%	0,31%	0,47%
zrychlené odpisování		0,00%	0,48%	0,62%	0,94%
zrychlené odpisování s urychlením o 10 %		0,00%	0,68%	0,89%	1,37%

Nábytek - skříň šatní vstupní cena: 72 853 Kč		2. odpisová skupina			
		PDM = 0%	PDM = 7,70%	PDM = 10,80%	PDM = 20,04%
Absolutní SHDÚ					
rovnoměrné odpisování		17 485 Kč	13 830 Kč	12 676 Kč	9 986 Kč
rovnoměrné odpisování s urychlením o 10 %		17 485 Kč	14 100 Kč	13 025 Kč	10 500 Kč
zrychlené odpisování		17 485 Kč	14 474 Kč	13 492 Kč	11 131 Kč
zrychlené odpisování s urychlením o 10 %		17 485 Kč	14 694 Kč	13 778 Kč	11 560 Kč
Rozdíl absolutních SHDÚ (ve vztahu k rovnoměrnému odpisování pro příslušnou PDM)					
rovnoměrné odpisování (referenční)		0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč
rovnoměrné odpisování s urychlením o 10 %		0 Kč	270 Kč	349 Kč	515 Kč
zrychlené odpisování		0 Kč	644 Kč	817 Kč	1 145 Kč
zrychlené odpisování s urychlením o 10 %		0 Kč	864 Kč	1 103 Kč	1 574 Kč
Relativní SHDÚ (vůči vstupní ceně majetku)					
rovnoměrné odpisování		24,00%	18,98%	17,40%	13,71%
rovnoměrné odpisování s urychlením o 10 %		24,00%	19,35%	17,88%	14,41%
zrychlené odpisování		24,00%	19,87%	18,52%	15,28%
zrychlené odpisování s urychlením o 10 %		24,00%	20,17%	18,91%	15,87%
Rozdíl relativních SHDÚ (ve vztahu k rovnoměrnému odpisování pro příslušnou PDM)					
rovnoměrné odpisování (referenční)		0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
rovnoměrné odpisování s urychlením o 10 %		0,00%	0,37%	0,48%	0,71%
zrychlené odpisování		0,00%	0,88%	1,12%	1,57%
zrychlené odpisování s urychlením o 10 %		0,00%	1,19%	1,51%	2,16%

Z tabulky je možné vyvodit tyto závěry:

- všechny uvedené **relativní** hodnoty jsou zcela totožné pro *HW skener Kodak* i pro *HW PC Server*, což je dáno tím, že obě tyto položky majetku jsou zařazené ve stejné odpisové skupině,
- bez výjimky platí, že absolutní i relativní *současná hodnota daňové úspory* **klesá** se vzrůstající hodnotou podnikové diskontní míry (jak u všech použitých metod odpisování, tak u všech položek majetku). Z toho i vyplývá, že nominální daňová úspora (při PDM = 0 %) je vždy nejvyšší,
- pokud tedy budeme uvažovat jakoukoli nenulovou (kladnou) podnikovou diskontní míru, dojdeme k závěru, že podnik nikdy nezrealizuje plnou hodnotu daňové úspory. U dlouhodobého majetku zkrátka neplatí obvyklý vztah $DÚ = \sum \text{Odpisy} \times \text{SazbaDaně}$, výsledná současná hodnota daňové úspory SHDÚ je vždy nižší než nominální DÚ,
- u všech uvažovaných položek majetku je vždy nejnevýhodnější rovnoměrný způsob odpisování (realizujeme nejnižší SHDÚ). Pokud bychom uvažovali SHDÚ jako hlavní kritérium pro volbu metody odpisování, je možné sestavit tento „žebříček“: **4. místo** – rovnoměrné odpisování, **3. místo** – rovnoměrné odpisování s urychlením 10 %, **2. místo** – zrychlené odpisování, **1. místo** – zrychlené odpisování s urychlením 10 %. Tímto je též ověřena jedna z hypotéz této práce, že přesouvání větší části odpisů do prvních let odpisování zvyšuje celkovou současnou hodnotu daňové úspory SHDÚ. Jako příklad lze uvést *HW skener Kodak*, kdy SHDÚ pro *rovnoměrnou metodu* odpisování je 16,21 % vstupní ceny majetku a pro metodu *zrychlenou s urychlením o 10 %* se jedná o 17,58 % vstupní ceny majetku (při PDM = 20,04 %). Lze takto ušetřit 1,37 % vstupní ceny majetku (v absolutním vyjádření 8 011 Kč z vstupní ceny 586 507 Kč). Při uvažované PDM = 7,70 % lze ušetřit ale už jen 0,68 % vstupní ceny majetku (nicméně stále je to nejvíce ze všech uvažovaných metod odpisování),
- porovnáme-li *HW PC Server* a *nábytek - skříň šatní* (a tedy 1. a 2. odpisovou skupinu), zjistíme, že **relativní SHDÚ vůči vstupní ceně majetku** je **vždy vyšší** u položky *HW PC Server*, která je v 1. odpisové skupině. To je způsobené tím, že 1. odpisová skupina má dobu odpisování 3 roky, zatímco 2. odpisová skupina 5 let. Tímto dochází k ověření další z pracovních hypotéz a to, že zkracováním doby odpisování majetku dochází též k růstu současné hodnoty daňových úspor. Jako příklad lze uvést SHDÚ = 16,21 % vstupní ceny položky *HW PC Server* a SHDÚ = 13,71 % vstupní ceny

položky *nábytek - skříň šatní* (obojí při rovnoměrném odpisování a PDM = 20,04 %). Rozdíl ve výši SHDÚ je tedy 2,5 % vstupní ceny majetku ve prospěch tříletého odpisování oproti pětiletému.

4.4 Porovnání změn v odpisových skupinách 1999 – 2007

Účelem této části práce je zjistit, zda by měla změna daňového systému během let 1999 – 2007 pozitivní vliv na zvyšování současné hodnoty daňových úspor z odpisů u zvolených položek DHM. Pro zjištění, zda by tomu tak v našem případě bylo či ne, provedu časové porovnání změn v odpisových skupinách. Komplexní přehled odpisových skupin pak ukazuje příloha č. 1 na konci této práce. Hlavní změny, které v průběhu let 1999 – 2007 nastaly, jsou:

- v roce 2004 byla zavedena 6. odpisová skupina s dobou odpisování 50 let např. pro administrativní budovy a obchodní domy,
- v roce 2005 se zkrátila doba odpisování ve 3. odpisové skupině z 12 let na 10 let, ve 2. odpisové skupině z 6 let na 5 let a v 1. odpisové skupině ze 4 let na 3 roky,
- v roce 2005 byla též zavedena nová odpisová skupina 1a s dobou odpisování 4 roky pro osobní a dodávkové automobily. Další změnou bylo zavedení možnosti urychlení odpisování v 1. až 3. odpisové skupině.

Pro doplnění ještě uvádím, že v průběhu těchto let došlo též ke změně výše sazby daně z příjmů právnických osob (viz kapitola 3.1.1.1, obr. 3-3).

4.4.1 Výpočty při konstantní sazbě daně z příjmů PO

Tato subkapitola má za cíl porovnat vliv změn v odpisových skupinách na současnou hodnotu daňové úspory **bez vlivu** změn sazby daně z příjmů právnických osob. Výpočty SHDÚ u vybraných položek majetku budou provedeny pro hypotetická zahájení odpisování v jednotlivých letech 1999 – 2007. Celková velikost SHDÚ pak bude vztažena k roku zahájení odpisování. V tabulce na další straně budou uvažovány tyto vstupní údaje:

- konstantní sazba daně 24 % pro všechny roky odpisování,
- podniková diskontní míra ROE = 20,04 %,
- výpočty budou provedeny pro *HW skener Kodak i620* (1. odpisová skupina) a *Nábytek–skříň šatní* (2. odpisová skupina).

Tab. 4-7 Absolutní a relativní celková současná hodnota daňové úspory (přečítaná k roku zahájení odpisování)

PDM = 20,04 %		Uvažována konstantní sazba daně 24 %								
Hypotetický rok zahájení odpisování		1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
HW skener Kodak i620 (1. odpisová skupina)	rovnoměrné odpisování	87 252 Kč	87 252 Kč	87 252 Kč	87 252 Kč	87 252 Kč	87 252 Kč	95 078 Kč	95 078 Kč	95 078 Kč
	rovnoměrné s urychlením o 10 %	-----	-----	-----	-----	-----	-----	97 851 Kč	97 851 Kč	97 851 Kč
	zrychlené odpisování	94 766 Kč	94 766 Kč	94 766 Kč	94 766 Kč	94 766 Kč	94 766 Kč	100 587 Kč	100 587 Kč	100 587 Kč
	zrychlené s urychlením o 10 %	-----	-----	-----	-----	-----	-----	103 089 Kč	103 089 Kč	103 089 Kč
Nábytek - skříň šatní (2. odpisová skupina)	rovnoměrné odpisování	9 203 Kč	9 203 Kč	9 203 Kč	9 203 Kč	9 203 Kč	9 203 Kč	9 986 Kč	9 986 Kč	9 986 Kč
	rovnoměrné s urychlením o 10 %	-----	-----	-----	-----	-----	-----	10 500 Kč	10 500 Kč	10 500 Kč
	zrychlené odpisování	10 552 Kč	10 552 Kč	10 552 Kč	10 552 Kč	10 552 Kč	10 552 Kč	11 131 Kč	11 131 Kč	11 131 Kč
	zrychlené s urychlením o 10 %	-----	-----	-----	-----	-----	-----	11 560 Kč	11 560 Kč	11 560 Kč
HW skener Kodak i620 (1. odpisová skupina)	rovnoměrné odpisování	14,9%	14,9%	14,9%	14,9%	14,9%	14,9%	16,2%	16,2%	16,2%
	rovnoměrné s urychlením o 10 %	-----	-----	-----	-----	-----	-----	16,7%	16,7%	16,7%
	zrychlené odpisování	16,2%	16,2%	16,2%	16,2%	16,2%	16,2%	17,2%	17,2%	17,2%
	zrychlené s urychlením o 10 %	-----	-----	-----	-----	-----	-----	17,6%	17,6%	17,6%
Nábytek - skříň šatní (2. odpisová skupina)	rovnoměrné odpisování	12,6%	12,6%	12,6%	12,6%	12,6%	12,6%	13,7%	13,7%	13,7%
	rovnoměrné s urychlením o 10 %	-----	-----	-----	-----	-----	-----	14,4%	14,4%	14,4%
	zrychlené odpisování	14,5%	14,5%	14,5%	14,5%	14,5%	14,5%	15,3%	15,3%	15,3%
	zrychlené s urychlením o 10 %	-----	-----	-----	-----	-----	-----	15,9%	15,9%	15,9%

Z tabulky na předchozí straně je možné vyčíst tyto informace:

- v letech 1999 – 2004 by byla celková výše SHDÚ stále stejná, změna by nastala až v roce 2005, kdy by došlo u všech variant ke zvýšení SHDÚ o 0,8 – 1,3 % v závislosti na metodě odpisování a odpisové skupině (pozn. relativní hodnoty jsou vztaženy ke vstupní ceně příslušného majetku),
- dalšího navýšení SHDÚ by bylo možné dosáhnout tím, že bychom v roce 2005 využili nově vzniklé možnosti urychlit rovnoměrné i zrychlené odpisování o 10 % v prvním roce odpisování. Tím bychom mohli dosáhnout zvýšení celkové výše SHDÚ o dalších 0,4 – 0,7 % v závislosti na metodě odpisování a odpisové skupině.

Z těchto čísel pak lze vyvodit, že pokud bychom neuvažovali změny sazby daně z příjmů právnických osob, tak **platí** pracovní hypotéza, že změna daňového systému během let 1999 – 2007 by měla pozitivní vliv na zvyšování současné hodnoty daňových úspor z odpisů u zvolených položek DHM.

4.4.2 Výpočty při skutečné sazbě daně z příjmů PO

Tato subkapitola má naopak za cíl porovnat vliv změn v odpisových skupinách na současnou hodnotu daňové úspory **i při uvažování vlivu** změn sazby daně z příjmů právnických osob. Výpočty SHDÚ u vybraných položek majetku budou provedeny pro hypotetická zahájení odpisování v jednotlivých letech 1999 – 2007. Celková velikost SHDÚ pak bude vztažena k roku zahájení odpisování. V tabulce na další straně budou uvažovány tyto vstupní údaje:

- skutečná sazba daně pro všechny roky odpisování (pro výpočet dílčí daňové úspory pro roky 2010 a více bude použita očekávaná sazba daně 19 %). Pro lepší pochopení ještě uvedu příklad způsobu výpočtu (u 2. odpisové skupiny).

Pro hypotetický **rok zahájení odpisování 1999** jsou sazby daně v jednotlivých letech odpisování tyto (doba odpisování 6 let):

1999 \approx 35 %, 2000 \approx 31 %, 2001 \approx 31 %, 2002 \approx 31 %, 2003 \approx 31 %, 2004 \approx 28 %.

Pro hypotetický **rok zahájení odpisování 2007** jsou sazby daně v jednotlivých letech odpisování tyto (doba odpisování 5 let):

2007 \approx 24 %, 2008 \approx 21 %, 2009 \approx 20 %, 2010 \approx 19 %, 2011 \approx 19 %,

- podniková diskontní míra ROE = 20,04 %,
- výpočty budou provedeny pro *HW skener Kodak i620* (1. odpisová skupina) a *Nábytek–skříň šatní* (2. odpisová skupina).

Tab. 4-8 Absolutní a relativní celková současná hodnota daňové úspory (pře počítaná k roku zahájení odpisování)

PDM = 20,04 %		Uvažovány skutečné sazby daně								
Hypotetický rok zahájení odpisování		1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
HW skener Kodak i620 (1. odpisová skupina)	rovnoměrné odpisování	115 476 Kč	112 701 Kč	110 277 Kč	105 752 Kč	98 705 Kč	92 355 Kč	97 032 Kč	91 009 Kč	84 768 Kč
	rovnoměrné s urychlením o 10 %	-----	-----	-----	-----	-----	-----	100 783 Kč	94 291 Kč	88 830 Kč
	zrychlené odpisování	127 292 Kč	122 406 Kč	121 347 Kč	118 098 Kč	111 117 Kč	102 705 Kč	103 845 Kč	98 327 Kč	92 146 Kč
	zrychlené s urychlením o 10 %	-----	-----	-----	-----	-----	-----	107 323 Kč	101 167 Kč	95 914 Kč
Nábytek - skříň šatní (2. odpisová skupina)	rovnoměrné odpisování	11 959 Kč	11 503 Kč	11 115 Kč	10 648 Kč	9 954 Kč	9 255 Kč	9 625 Kč	9 067 Kč	8 558 Kč
	rovnoměrné s urychlením o 10 %	-----	-----	-----	-----	-----	-----	10 316 Kč	9 685 Kč	9 233 Kč
	zrychlené odpisování	13 994 Kč	13 465 Kč	13 197 Kč	12 735 Kč	11 969 Kč	11 086 Kč	11 111 Kč	10 486 Kč	9 843 Kč
	zrychlené s urychlením o 10 %	-----	-----	-----	-----	-----	-----	11 695 Kč	10 996 Kč	10 434 Kč
HW skener Kodak i620 (1. odpisová skupina)	rovnoměrné odpisování	19,7%	19,2%	18,8%	18,0%	16,8%	15,7%	16,5%	15,5%	14,5%
	rovnoměrné s urychlením o 10 %	-----	-----	-----	-----	-----	-----	17,2%	16,1%	15,1%
	zrychlené odpisování	21,7%	20,9%	20,7%	20,1%	18,9%	17,5%	17,7%	16,8%	15,7%
	zrychlené s urychlením o 10 %	-----	-----	-----	-----	-----	-----	18,3%	17,2%	16,4%
Nábytek - skříň šatní (2. odpisová skupina)	rovnoměrné odpisování	16,4%	15,8%	15,3%	14,6%	13,7%	12,7%	13,2%	12,4%	11,7%
	rovnoměrné s urychlením o 10 %	-----	-----	-----	-----	-----	-----	14,2%	13,3%	12,7%
	zrychlené odpisování	19,2%	18,5%	18,1%	17,5%	16,4%	15,2%	15,3%	14,4%	13,5%
	zrychlené s urychlením o 10 %	-----	-----	-----	-----	-----	-----	16,1%	15,1%	14,3%

Z tabulky na předchozí straně je možné vyčíst tyto informace:

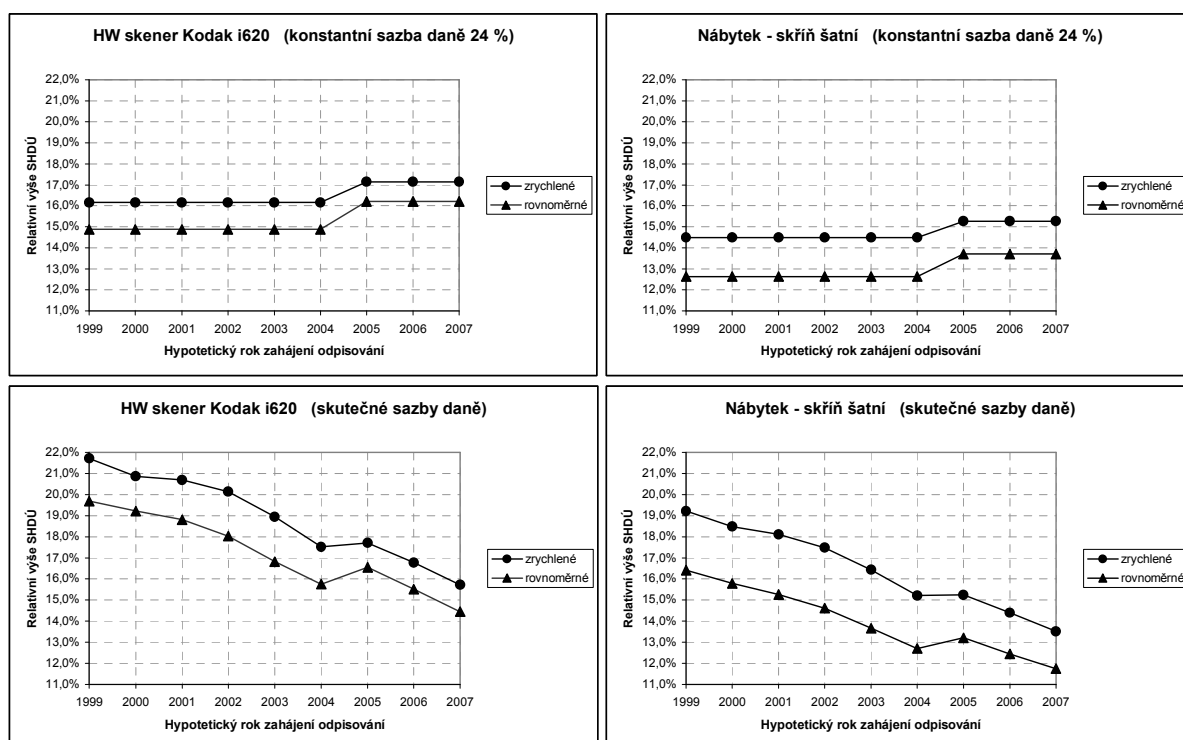
- v letech 1999 – 2004 by celková výše SHDÚ v každém roce postupně klesala, v roce 2005 by došlo k jejímu částečnému nárůstu o 0,1 – 1,5 % v závislosti na metodě odpisování a odpisové skupině, ale posléze by došlo k dalšímu postupnému poklesu,
- celkový **pokles** celkové výše SHDÚ mezi hypotetickým rokem zahájení odpisování 1999 a 2007 je tedy v rozsahu 3,7 – 6,0 % v závislosti na metodě odpisování a odpisové skupině (pozn. relativní hodnoty jsou vztaženy ke vstupní ceně příslušného majetku).

Z těchto čísel pak lze vyvodit, že pokud bychom uvažovali i změny sazby daně z příjmů právnických osob (a tedy uvažovali bychom změnu daňového systému jako celku), tak **neplatí** pracovní hypotéza, že změna daňového systému během let 1999 – 2007 by měla pozitivní vliv na zvyšování současné hodnoty daňových úspor z odpisů u zvolených položek DHM. Důvodem je významný pokles sazby daně z příjmů PO v uvažovaném období.

4.4.3 Grafické srovnání

Na závěr této části práce ještě uvádím grafické srovnání vývoje celkové relativní výše SHDÚ pro obě položky majetku (pro rovnoměrné a zrychlené odpisování).

Obr. 4-1

Závěr

Na konci mé bakalářské práce bych rád shrnul hlavní výsledky, kterých bylo prací dosaženo. V první řadě se vrátím k původním cílům této práce. Hlavním řešeným problémem byl vliv zdanění při investičním rozhodování v souvislosti s daňovými odpisy dlouhodobého hmotného majetku. Prvním cílem pak bylo zjištění, zda by bylo možné v daném podniku snížit daňovou zátěž změnou způsobu odpisování DHM. Na tuto otázku zní odpověď ano, neboť v praktické části této práce byly ověřeny obě související pracovní hypotézy – současná hodnota daňových úspor z odpisů se zvyšuje jak za předpokladu zkracování doby odpisování DHM, tak za předpokladu přesouvání větší části odpisů do prvních let odpisování. Použitými technikami bylo stanovení podnikové diskontní míry na základě analýzy účetních výkazů a porovnání jednotlivých metod odpisování. Praktickým výstupem pak může být doporučení na změnu používané metody odpisování. V současné době podnik používá výhradně rovnoměrné odpisování. Pokud by začal používat u daných položek majetku zrychlené odpisování s urychlením o 10 %, bylo by možné dosáhnout zvýšení současné hodnoty daňové úspory. Jako příklad lze uvést dlouhodobý hmotný majetek se vstupní cenou 586 507 Kč zařazený v 1. odpisové skupině (HW skener Kodak i620). V případě změny metody odpisování výše navrženým způsobem by bylo možné dosáhnout úspory ve výši až 8 011 Kč, tj. 1,37 % vstupní ceny majetku, a to při nejvyšší uvažované podnikové diskontní míře $ROE = 20,04\%$. Vzhledem k tomu, že poslední odvod daně z příjmů podniku činil 1 170 000 Kč, výše uvedených 8 011 Kč by představovalo daňovou úsporu 0,68 %. Závěrem ale musím uvést, že pokud by podnik sledoval jiné důvody než daňovou úsporu, nemusí být výše uvedený návrh na změnu metody odpisování účelnou volbou. Dále je zjevné, že rozdíl ve výši daňové úspory není natolik významný, aby podnik například odradil od rozhodnutí začít pořizovat uvedené položky DHM na finanční leasing (což podnik i skutečně plánuje).

Druhým cílem této bakalářské práce bylo zjištění, zda stát postupně prováděnými změnami v odpisových skupinách a změnami odpisových metod nepřímo pomáhá snížit daňovou zátěž v daném podniku. Následně byla ověřována pracovní hypotéza, zda by měla změna daňového systému během let 1999 – 2007 pozitivní vliv na zvyšování současné hodnoty daňových úspor z odpisů u zvolených položek DHM. Ověření bylo provedeno pomocí metody časového porovnání změn v odpisových skupinách. Zde jsem došel k závěru, že na tuto otázku existují dvě protikladné odpovědi. Pokud bychom uvažovali jen změny odpisových skupin a odpisových metod bez vlivu daně z příjmů právnických osob, tak můžeme odpovědět

kladně. Celková velikost současné hodnoty daňové úspory u vybraných položek majetku by se během uvažovaného období zvýšila o 0,8 – 1,3 % vstupní ceny majetku v závislosti na metodě odpisování a odpisové skupině (při podnikové diskontní míře ROE = 20,04 % a uvažované konstantní sazbě daně z příjmů 24 %). Dalšího navýšení současné hodnoty daňové úspory o dalších 0,4 – 0,7 % by bylo možné dosáhnout tím, že bychom od roku 2005 využili nově vzniklé možnosti urychlit rovnoměrné i zrychlené odpisování o 10 %. Na druhou stranu, pokud bychom uvažovali změny odpisových skupin a odpisových metod včetně vlivu daně z příjmů právnických osob (brali bychom tedy daňový systém jako jeden celek), došlo by k poklesu současné hodnoty daňové úspory o 3,7 – 6,0 % v závislosti na metodě odpisování a odpisové skupině (při jinak stejných podmínkách). Tímto bychom tuto pracovní hypotézu zamítli (důvodem je výrazný pokles sazby daně z příjmů právnických osob v uvažovaném období). Konečným závěrem k druhému cíli je tak zjištění, že stát by sice nepřímo prováděním změn v odpisových skupinách postupně pomohl snížit daňovou zátěž v daném podniku, ale výsledný efekt takto vzniklých kladných daňových úspor by byl eliminován současně působícím efektem poklesu daňových úspor, který by nastal z důvodu poklesu sazby daně z příjmů právnických osob.

Na úplný závěr bych tedy ještě shrnul výsledky této práce co nejobecněji. Uvažování o současné hodnotě daňové úspory z odpisů dlouhodobého hmotného majetku má bezpochyby své opodstatnění, ale praktické možnosti jejího ovlivňování ze strany podniku jsou relativně nevýznamné. Změnou způsobu daňového odpisování je možné tuto daňovou úsporu zvýšit, ale dosažené výsledky jsou jen v řádech jednotek procent vstupní ceny majetku. Je tedy zjevné, že v podniku tato problematika z hlediska finančního řízení nenabývá tak velkého významu. I přesto je ale dobré, pokud finanční manažer podniku o této problematice ví, neboť se mu tak rozšiřuje jeho odborný rozhled.

Literatura

1. *Daňové zákony 2007*. 1. vydání, Ostrava: SAGIT, leden 2007. ISBN 80-7208-602-2,
2. DONNELLY, J.H., GIBSON, J.L., IVANCEVICH, J.M. *Management*. 1. vydání, Praha: GRADA, 1997. ISBN 80-7169-422-3,
3. MAREK, Petr a kol. *Studijní průvodce financemi podniku*. Vydání I., Praha: EKOPRESS, 2006. ISBN 80-86119-37-8,
4. VALACH, Josef a kol. *Finanční řízení podniku*. Vydání II., Praha: EKOPRESS, 1999. ISBN 80-86119-21-1,
5. VANČUROVÁ, Alena, LÁCHOVÁ, Lenka. *Daňový systém ČR 2006 aneb učebnice daňového práva*. Praha: VOX, 2006. ISBN 80-86324-60-5,
6. Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů (ve znění z roku 2007),
7. Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů (ve znění z roku 2006),
8. Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů (ve znění z roku 2005),
9. Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů (ve znění z roku 2004),
10. Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů (ve znění z roku 2003),
11. Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů (ve znění z roku 2002),
12. Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů (ve znění z roku 2001),
13. Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů (ve znění z roku 2000),
14. Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů (ve znění z roku 1999).

Příloha 1

Tabulka odpisových sazeb a koeficientů v letech 1999 – 2007

ODPISOVÉ SAZBY				ODPISOVÉ KOEFICIENTY							
2007 § 30 zákon č. 586/1992 Sb.				§ 31			§ 32			Zrychlené s urychlením o 10%	
Odpisová skupina	Doba odpisování	Rovnoměrné odpisování			s urychlením o 10%			Zrychlené odpisování			
		v 1. roce	v dalších letech	pro zvýšenou vstupní cenu	v 1. roce	v dalších letech	pro zvýšenou vstupní cenu	v 1. roce	v dalších letech	pro zvýšenou zůstatkovou cenu	
1	3 roky	20,00	40,00	33,30	30,00	35,00	33,30	3	4	3	1. odpis +10% z VC 1. odpis +10% z VC 1. odpis +10% z VC 1. odpis +10% z VC
1a	4 roky	14,20	28,60	25,00	24,10	25,30	25,00	4	5	4	
2	5 let	11,00	22,25	20,00	21,00	19,75	20,00	5	6	5	
3	10 let	5,50	10,50	10,00	15,40	9,40	10,00	10	11	10	
4	20 let	2,15	5,15	5,00				20	21	20	
5	30 let	1,40	3,40	3,40				30	31	30	
6	50 let	1,02	2,02	2,00				50	51	50	

ODPISOVÉ SAZBY				ODPISOVÉ KOEFICIENTY							
2006 § 30 zákon č. 586/1992 Sb.				§ 31			§ 32			Zrychlené s urychlením o 10%	
Odpisová skupina	Doba odpisování	Rovnoměrné odpisování			s urychlením o 10%			Zrychlené odpisování			
		v 1. roce	v dalších letech	pro zvýšenou vstupní cenu	v 1. roce	v dalších letech	pro zvýšenou vstupní cenu	v 1. roce	v dalších letech	pro zvýšenou zůstatkovou cenu	
1	3 roky	20,00	40,00	33,30	30,00	35,00	33,30	3	4	3	1. odpis +10% z VC 1. odpis +10% z VC 1. odpis +10% z VC 1. odpis +10% z VC
1a	4 roky	14,20	28,60	25,00	24,10	25,30	25,00	4	5	4	
2	5 let	11,00	22,25	20,00	21,00	19,75	20,00	5	6	5	
3	10 let	5,50	10,50	10,00	15,40	9,40	10,00	10	11	10	
4	20 let	2,15	5,15	5,00				20	21	20	
5	30 let	1,40	3,40	3,40				30	31	30	
6	50 let	1,02	2,02	2,00				50	51	50	

ODPISOVÉ SAZBY				ODPISOVÉ KOEFICIENTY							
2005 § 30 zákon č. 586/1992 Sb.				§ 31			§ 32			Zrychlené s urychlením o 10%	
Odpisová skupina	Doba odpisování	Rovnoměrné odpisování			s urychlením o 10%			Zrychlené odpisování			
		v 1. roce	v dalších letech	pro zvýšenou vstupní cenu	v 1. roce	v dalších letech	pro zvýšenou vstupní cenu	v 1. roce	v dalších letech	pro zvýšenou zůstatkovou cenu	
1	3 roky	20,00	40,00	33,30	30,00	35,00	33,30	3	4	3	1. odpis +10% z VC 1. odpis +10% z VC 1. odpis +10% z VC 1. odpis +10% z VC
1a	4 roky	14,20	28,60	25,00	24,10	25,30	25,00	4	5	4	
2	5 let	11,00	22,25	20,00	21,00	19,75	20,00	5	6	5	
3	10 let	5,50	10,50	10,00	15,40	9,40	10,00	10	11	10	
4	20 let	2,15	5,15	5,00				20	21	20	
5	30 let	1,40	3,40	3,40				30	31	30	
6	50 let	1,02	2,02	2,00				50	51	50	

ODPISOVÉ SAZBY				§ 31		
2004 § 30 zákon č. 586/1992 Sb.				§ 31		
Odpisová skupina	Doba odpisování	Rovnoměrné odpisování				
		v 1. roce	v dalších letech	pro zvýšenou vstupní cenu		
1	4 roky	14,20	28,60	25,00		
2	6 let	8,50	18,30	16,70		
3	12 let	4,30	8,70	8,40		
4	20 let	2,15	5,15	5,00		
5	30 let	1,40	3,40	3,40		
6	50 let	1,02	2,02	2,00		

ODPISOVÉ KOEFICIENTY		
Zrychlené odpisování § 32		
v 1. roce	v dalších letech	pro zvýšenou zůstatkovou cenu
4	5	4
6	7	6
12	13	12
20	21	20
30	31	30
50	51	50

ODPISOVÉ SAZBY				§ 31		
1999-2003 zákon č. 586/1992 Sb.				§ 31		
Odpisová skupina	Doba odpisování	Rovnoměrné odpisování				
		v 1. roce	v dalších letech	pro zvýšenou vstupní cenu		
1	4 roky	14,20	28,60	25,00		
2	6 let	8,50	18,30	16,70		
3	12 let	4,30	8,70	8,40		
4	20 let	2,15	5,15	5,00		
5	30 let	1,40	3,40	3,40		

ODPISOVÉ KOEFICIENTY		
Zrychlené odpisování § 32		
v 1. roce	v dalších letech	pro zvýšenou zůstatkovou cenu
4	5	4
6	7	6
12	13	12
20	21	20
30	31	30